

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul VI (XXVII) Nr. 168 (1254)

Simbătă 19 iunie 1976

8 pagini — 1 leu

EDUCAȚIE REVOLUȚIONARĂ

Am ascultat — din sala în care s-au desfășurat lucrările Congresului educației politice și al culturii socialiste — cuvîntul partidului rostit de conducătorul partidului.

Expunerea strălucită, de valoare istorică pentru acest tezaur de valori care este conștiința făuritoare a comunismului, și cuvîntul ridicat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la nivelul celui mai înalt patos revoluționar, au vibrat în inimile noastre — ale celor din sală și ale întregii noastre națiuni — cu forța teoriei născută din practica făuririi societății noastre socialiste multilaterale dezvoltate și a practicii, ea însăși factor determinant în formarea conștiinței socialiste.

Studiez și studiem, cu adeziunea noastră plenară față de politica Partidului Comunist Român, cuvîntarea secretarului general al partidului, ideile directoare ale propriei noastre munci de educare a tinerelor generații, de plămădire a conștiințelor de astăzi și de mâine. Formăm capacități de muncă și — totodată — personalități comuniste, punînd la baza întregii activități educative concepția revoluționară despre lume și viață a partidului, Programul Partidului Comunist Român, expresie a marxism-leninismului creator în România.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a adresat de la tribuna Congresului educației politice și al culturii socialiste sarcina fundamentală a școlii românești, a muncii fiecărui educator din toate treptele și profilele de învățămînt: să înscriem la loc de cinste în toate cărțile pentru copii, în fiecare manual școlar, în mintea și sufletul fiecărui elev și student, în propria noastră activitate didactică, hotărîrea și dragostea de a munci cu întreaga energie, competență și forță de muncă — datorie morală și patriotică — în spiritul celei mai profunde convingeri că nu se poate „nici muncă fără piine, nici piine fără muncă“.

„Profesorii și învățătorii — a spus secretarul general al partidului — au datoria de cinste și sarcina de mare răspundere de a-i forma pe tineri ca cetățeni conștienți și devotați ai patriei socialiste, ca făuritori entuziaști ai comunismului pe pămîntul României“; aceste cuvinte să ni le sădîm în convingerile noastre și să le înscriem pe frontispiciul întregii activități desfășurate la catedră.

Am dezvoltat și dezvoltăm — odată cu direcțiile perfecționării învățămîntului românesc, elaborate la Plenara C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973 — ideea individualizării muncii didactice, cu fiecare elev în parte; vom dezvolta — odată cu liniile directoare ale educației revoluționare, cuprinse în documentele Congresului educației politice și al culturii socialiste — ideea individualizării muncii de educație politică și patriotică a fiecărui elev în parte.

Educația revoluționară a tineretului înseamnă — mai presus de orice — sădirea răspunderii față de propriul destin, ca parte a răspunderii față de destinul întregului popor. În această accepție, fiecare învățător și fiecare profesor — indiferent de specialitate și indiferent dacă este sau nu profesor dirigit încercat în mod deosebit cu răspunderea muncii educative a cite unei clase de elevi — toți, fără nici o excepție, au datoria de a analiza cu răspundere orice rămînere în urmă la învățătură sau la frecvență a oricărui elev sau orice abatere de la comportamentul purtător de valori morale comuniste și de a acționa cu măsuri concrete în lumina idealului de personalitate comunistă, de om nou al epocii noastre și al realității noastre socialiste.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

(Continuare în pagina a 6-a)

„Muncii și învățați neobosit pentru a vă însuși cele mai noi și minunate cuceriri ale științei și cunoașterii din toate domeniile!“ — a fost îndemnul secretarului general al Partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, adresat generațiilor tinere la recentul Congres al educației politice și al culturii socialiste.

„Nici muncă fără piine, nici piine fără muncă“

Elaborînd, prin magistrala sa expunere la Congresul educației politice și al culturii socialiste, o adevărată carte de căpătîi pentru întreaga activitate politico-ideologică și cultural-educativă de formare a omului nou, constructor conștient și devotat al societății socialiste multilaterale dezvoltate și a comunismului în România, tovarășul Nicolae Ceaușescu a oferit cadrelor didactice un îndrumar de neasemuită înțelepciune pentru întreaga lor muncă.

Delinînd munca drept factor determinant în formarea conștiinței socialiste, secretarul general al partidului ne-a indicat atît obiectivul fundamental al educației cît și calea înfăptuirii lui. În formarea conștiinței socialiste, în educarea morală și politică a tineretului — activitate care constituie însăși rațiunea de a li a profesiei de educator — ni s-a arătat că munca, activitatea socială utilă constituie factorul determinant, iar educarea pentru muncă se poate realiza pe o singură cale: prin muncă. „Societatea pe care o edificăm — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — este societatea celor ce muncesc, ea se întemeiază nemijlocit pe munca creatoare a tuturor membrilor săi. Fiecare cetățean trebuie să depună o activitate utilă societății, să contribuie activ la progresul general al țării. Munca liberă, despovărată de exploatare, constituie unica sursă a sporirii avuției naționale, a înfloririi patriei, a prosperității poporului și a bunăstării personale; de aceea, ea trebuie înțeleasă ca o necesitate, ca o îndatorire de onoare a fiecărui cetățean și, totodată, ca principala mijloc de afirmare a personalității

umane, a forței creatoare a fiecărui cetățean“.

Să ne facem o datorie de onoare din a-i determina pe toți copiii să înțeleagă încă din cea mai fragedă vîrstă, din grădiniță, din atelierul școlii sau ale universității că nimeni nu poate trăi în țara noastră fără a munci într-un sector sau altul al vieții economico-sociale! Fiecare atelier, sală de clasă, cabinet și laborator este un loc de muncă, iar tinerii care ne-au fost dați în grijă să intre în ele disciplinat, pregătit și dornic să obțină rezultate ca într-un autentic loc de muncă. De aici începe ucenicia muncii.

Așa cum ne-a cerut tovarășul Nicolae Ceaușescu să ținem în permanență trează în mintea copiilor și a tineretului vechea lozincă „Nici muncă fără piine, nici piine fără muncă“, situînd la baza întregii activități educative principiile eticii și eticii socialiste, conform cărora fiecare primește de la societate în raport cu contribuția concretă adusă la progresul patriei.

OCTAVIAN BUZESCU

ÎN ACEST NUMĂR:

Programele de perfecționare, definitivare, gradele II și I în învățămînt (pag. 7)

Salutul Consiliului Național al Organizației Pionierilor adresat cu prilejul „Zilei pionierilor“

Dragi pionieri și școlari,

Putem mobilizați de istorica Expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congresul educației politice și al culturii socialiste, sărbătorim în acest an „Ziua pionierilor“, minunat prilej de a face bilanțul activităților noastre de pregătire politică, pentru muncă și viață, în spirit revoluționar.

Gîndul nostru, al tuturor purtătorilor cravatei roșii cu tricolor, al cadrelor care muncesc cu pionierii, se îndreaptă cu dragoste și recunoștință către partid, către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, cel mai iubit fiu al poporului, părinte, prieten și îndrumător apropiat al copiilor, al tinerei generații, luptător neînfricat pentru progresul și prosperitatea națiunii române, pentru triumful păcii și socialismului în lume.

Folosim și acest prilej pentru a aduce, din inimile noastre, conducerii partidului și statului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, mulțumirile cele mai fierbinți pentru minunatele condiții de muncă și viață create, pentru grija părintească manifestată permanent față de formarea și educarea comunistă a celor mai tinere vîrstare ale țării.

Activitățile din anul școlar pe care

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

(Continuare în pagina a 6-a)

ACTIVITĂȚI METODICE ȘI ȘTIINȚIFICE

„Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățământului și înlăturarea insuccesului la ciclul primar” a fost titlul unui simpozion inter-județean organizat de Liceul pedagogic din Sighetu Marmației, în colaborare cu liceele pedagogice din Oradea și Carei și cu secția institutorilor a Institutului pedagogic din Oradea. Timp de două zile, elevii, învățătorii de la școlile de aplicație și profesorii metodiști au prezentat comunicări și referate bazate pe cercetări și observații proprii.

În județul Buzău, ne informează prof. Gh. Andrei, a fost editat de Casa corpului didactic un „Buletin informativ” pentru a veni în ajutorul cadrelor didactice care participă la simpozionul „Asigurarea progresului școlar pe calea sprijinirii diferențiate a elevilor”. Buletinul cuprinde date și amănunte privind desfășurarea simpozionului, precum și o vastă bibliografie necesară întocmirii referatelor și comunicărilor. O parte din lucrări au și început să sosească la Casa corpului didactic spre a fi selectate pentru faza județeană.

În ziua de 26 mai a.c. Școala generală nr. 1 din Arad a organizat sub egida Inspectoratului școlar județean și cu sprijinul Institutului de cercetări pedagogice și psihologice din București, o interesantă sesiune de comunicări științifice cu tema „Asigurarea progresului școlar pe calea sprijinirii diferențiate a elevilor la învățatură. Metode, procedee și tehnici de evaluare a progresului școlar”.

Educarea elevilor în spiritul concepției revoluționare materialist-dialectice a partidului nostru a fost dezbătută, recent, în cadrul ședinței comisiei metodice a învățătorilor și educatoarelor din comuna Mușelești, jud. Gorj. Din discuții — ne scrie inv. Dumitru Georgescu, de la Școala generală Stănțești-Larga din județul Gorj — s-a desprins cum se pot forma premisele unei concepții materialist-dialectice la copii încă de la grădiniță și din clasele primare. În cadrul lecțiilor, dar și al activităților extrașcolare și pionierești. De asemenea, s-a subliniat că pregătirea politică a învățătorului, măiestria sa pedagogică contribuie la îndeplinirea datoriei de cinste și a sarcinii de mare răspundere de a educa pe elevi în spiritul concepției revoluționare materialist-dialectice a partidului nostru, de a cultiva în

rîndul tineretului înalte trăsături morale ale omului nou, constructor al socialismului, și de a-i forma pe tineri ca cetățeni conștienți și devotați ai patriei noastre socialiste.

„Probleme ale analizei stilistice a textului literar în școală”, s-a intitulat sesiunea științifică organizată la Ploiești de Societatea de științe filologice din R.S.R., Inspectoratul școlar județean și Casa corpului didactic Prahova în zilele de 12 și 13 iunie a.c. desfășurată sub conducerea științifică a prof. univ. Boris Cazacu, membru corespondent al Academiei R.S.R., președintele Societății de științe filologice din Republica Socialistă România.

În tematica comunicărilor amintim: Al. Philippide: „Promontoriu” analiză stilistică de conf. univ. dr. Mihaela Mancaș-Zamfir, București; M. Eminescu: „Revedere” și Lucian Blaga: „Belsug”, modalități de analiză stilistică de prof. Doina Simion, Ploiești; Marin Sorescu: „La strigat”, interpretare de text de prof. univ. Boris Cazacu; Modalități posibile de interpretare a „Luceafărului” de prof. Ana Teodorescu, București; Dialectica metodologiei în poezia „Comunistului” de N. Labiș, de prof. Cornelia Vicol, Ploiești.

La schimbul de experiență avînd ca temă pregătirea preșcolarilor din Casa de copii în grădinițele orașenești, organizat în luna mai a.c. în urma unor experimente (inițiate încă de acum trei ani) de cadrele didactice din unitățile preșcolare ale orașului Lipova și a discuțiilor purtate pe baza textelor și fișelor de observații precum și a probelor aplicate preșcolarilor s-a reliefat faptul că pregătirea lor dă rezultate atunci cînd se muncește științific, permanent și cu entuziasm, că preșcolarii pregătiți în grădinițe își măresc capacitatea de receptivitate față de toate mijloacele educative (și îmbogățesc vocabularul, își perfectează deprinderile).

39 de educatoare de la grădinițele județului Cluj au participat la un schimb de experiență în județul Neamț, pe tema „Jocurile logice în învățămîntul preșcolar”. Au avut loc, cu acest prilej, lecții demonstrative, s-au ținut expuneri și s-au purtat discuții vizînd modernizarea învățămîntului preșcolar. Au fost vizitate mai multe grădinițe din Piatra Neamț, Săvinești, Dărmănești.

Lecția de la Vitănești

Inspirată a fost ideea Inspectoratului școlar al județului Teleorman de a realiza la Școala generală nr. 1 din Vitănești un schimb de experiență al directorilor coordonatori și de licee din județ (la care au participat ca invitați și zece directori de școli din județul Olt). Spunem idee inspirată nu atât pentru tema schimbului de experiență — valoroasă și ea — („Influența mijloacelor de învățămînt și a ambianței cromatice în procesul de învățare”), cît datorită faptului că cei prezenți la această acțiune au avut prilejul să viziteze o școală sătească înzestrată cu utilaj ultramodern cu care s-ar putea mîndri orice școală din mediul urban. De unde toate acestea? Din strădania cadrelor didactice și a elevilor școlii din Vitănești, a inimosului director al acestei unități — prof. Florian Curelea. Și, în deosebi, din sprijinul pe care-l acordă școlii organele locale, în frunte cu eroul muncii socialiste, comunistul Marin Neda, președintele C.A.P. și director al S.M.A.-ului din localitate (locul întâi pe județ și locul doi pe țară în 1975).

În cadrul schimbului de experiență, dr. Al. Gheorghiu, șeful Laboratorului mijloace de învățămînt de la Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, a ținut o expunere cu aplicații

practice privind folosirea televiziunii școlare în procesul de învățămînt. La lecțiile deschise ținute de profesorii școlii aveam să ne convingem că utilajul modern de care dispun este minuit cu dezinvoltură. Schimbul de experiență de la Vitănești — așa cum sublinia în încheiere prof. Fernand Chirea, inspectorul general școlar al județului — a demonstrat în fața celor prezenți că acolo unde este preocupare pentru a moderniza cu mijloace proprii procesul de învățămînt, rezultatele nu întîrzie să se vadă.

R. DIMITRIE

Culegeri ale elevilor

Am primit pe adresa redacției câteva culegeri însumînd producții literare și articole științifice ale elevilor. Spațiul nu ne permite decît să amintim pe fiecare dintre ele, remarcînd ca trăsătură comună grija cu care profesorii îndrumători, coordonează activitatea redacțională a elevilor. Numele lor sugestiv: „Muguri” (Liceul „Andrei Șaguna” din Brașov, profesori îndrumători: Constantin Cuza, Florin Marcu și Ion Topolog); „Gînd înaripat” (Liceul „Ion Neculce” din București (profesor îndrumător: Smaranda Paraschiv); „Foaie pentru minte, inimă și... calculator” (Liceul pentru informatică „Dr. Petru Groza” (profesori coordonatori: Cecilia Burcescu și Ileana Bocanete); „Flacăra”, Liceul real-umanist din orașul Mizil (profesori îndrumători: Constantin Drăjdeanu, Marius Pop, Floarea Manole); „Trimestre”, Societatea științifică școlară de fizică și chimie a Liceului real-umanist din Găiești (coordonarea științifică: prof. ing. Petre Bocu) anticipează entuziasmul, prospețimea și seriozitatea preocupărilor colectivelor școlare, a societăților literare și științifice din școlile respective.

EXPOZIȚII

Duminică, 6 iunie a.c., în sala de expoziții a Casei corpului didactic din București a avut loc, sub auspiciile cenaclului artelor frumoase „Ion Andreescu”, vernisajul expoziției personale de pictură a profesoarei Nuna Beldescu. Caracterizată printr-o mare varietate tematică — peisaj, portret, natură statică, flori, compoziții — ca și printr-o mare varietate de subiecte, expoziția acestei profesoare de autentic talent se distinge prin surprinderea emoționantă a unor dominante ale specificului nostru național, prin suflul de căld, vibrant și sobru patriotism ce se degajă din lirismul cu care sînt redată frumusețea peisajului românesc din cele mai diferite zone ale țării, expresivele portrete de țărani, scenele de masă, monumentele istorice etc.

Pictură de atmosferă, de vibrație directă și impresionantă, creația profesoarei Nuna Beldescu se afirmă printr-o mare bogăție cromatică, discret nuanțată, de la vigoare la nostalgie, de la gravitate la veselie, prin adaptarea ei la subiect precum și prin multiplele modalități de folosire a limbajului plastic, de la exploatarea detaliului expresiv la stilizarea formelor și reliefulurilor. Considerăm această expoziție, care va rămîne deschisă pînă la 29 iunie a.c., ca pe o certă reușită atât a pictoriței cît și a Casei corpului didactic din București.

Între 20 mai — 10 iunie a.c., în impenetrabilă sală de gimnastică a Școlii generale nr. 4 a fost deschisă expoziția Activitatea practică-productivă a școlilor din sectorul 1 al Capitalei. Cele cîteva mii de exponate produse de elevii școlilor generale, liceelor real-umaniste, liceelor de specialitate și al școlilor profesionale din sector (cu o mențiune aparte pentru obiectele prezentate de Liceul „I.L. Caragiale”), au lăsat o bună impresie chiar și celui mai exigent vizitator. Nu știai ce să admiri mai întîi: fețele de masă și iile înflorite, cusute cu migală de artist de miinile fetelor, obiectele din fier forjat, aparatele electrice și electronice, sculpturile în lemn, aer și navo-modelele executate în atelier-școală de mare diversitate și de complexitate tehnicitate. Pe un panou din incinta expoziției citim o cifră: 7.584.000 lei. La atît s-a cifrat planul de producție al atelierelor-școală din sectorul 1 al Capitalei pe acest an școlar. Dar dincolo de milioanele de lei veniți aduse școlilor, descifrăm un câștig mult mai însemnat: al dragostei și al interesului pentru muncă sădit în inimile elevilor — câștig de o valoare inestimabilă.

„Pe urmele eroilor patriei”

Rimnicul-Vilcea — Șelimbăr — Oarba de Mureș — Cimpia Turzii — Mirăslău — Alba Iulia — Hunedoara — Tg. Jiu — Craiova este itinerarul numit „Pe urmele eroilor patriei”, pe care l-au străbătut 50 de elevi al Școlii generale din Celaru-Dolj. Evocarea luptelor eroice de pe aceste meleaguri, vizitarea monumentelor și a locurilor memoriale, luarea de contact nemijlocit cu realizările anilor noștri din localitățile pe unde au trecut, au constituit pentru școlarii din Celaru o fierbinte lecție de patriotism.

Competiție sportivă

Ajunsă la a IV-a ediție, competiția sportivă dotată cu „Trofeul Andrei Mureșanu” a reunit în mai a.c., pe terenul de sport al liceului gazdă „Andrei Mureșanu” din orașul Dej pe participanții celor opt școli și asociații sportive din Oradea, Zalău, Baia Mare, Cluj-Napoca, Satu Mare, Bistrița, Mediaș și Dej. Înscrisă printre acțiunile închinare Congresului educației politice și al culturii socialiste, tradiționala competiție a constituit și la această ediție, un minunat prilej de înfruntare sportivă și schimb de experiență între elevii participanți.

Aniversare

Recent, elevii și profesorii Liceului „Mihai Viteazul” din București au sărbătorit împlinirea a 100 de ani de la nașterea profesorului Ioan I. Roman, profesor de fizică și chimie și directorul-ctor al actualului local al liceului. Cu căldură și recunoștință a fost evocată personalitatea dascălului — profesor de peste 31 ani — a cărui viață s-a împletit cu a școlii pe care a condus-o timp de 19 ani, punînd bazele materiale și spirituale unuia dintre cele mai bogate și înzestrate edificii de cultură din țara noastră. Sărbătorirea strălucitului și însuflețitului ctitor al liceului a prilejuit celor prezenți și o trecere în revistă a realizărilor de astăzi, mărturie a dăruirii și recunoștinței pe care o poartă înaintașilor ce au pus o piatră la temelie condițiilor deosebite în care ei învață astăzi.

Publicații editate de Biblioteca centrală pedagogică

Biblioteca centrală pedagogică anunță apariția și punerea în vânzare a trei noi publicații din colecția „Modernizarea învățămîntului”: „Probleme de pedagogie contemporană” vol. 5 (Lei 8,25); „Predarea limbii și literaturii române” vol. 4 (Lei 6,50) și „Predarea limbilor străine” vol. 5 (Lei 8,75).

Aceste volume pot fi achiziționate în Capitală direct de la sediul Bibliotecii (str. Zalomit nr. 12) între orele 8 și 15 în fiecare zi de lucru, iar în provincie de la casele județene ale corpului didactic.

„Revista de pedagogie”

NR. 5/1976

„Un an școlar de bilanț pentru treapta I a liceului” se intitulează articolul cu care debutează numărul pe luna mai al „Revistei de pedagogie”. Rubrica „Școala la nivelul exigențelor noului cincinal” cuprinde trei articole („Dinamismul științei și tehnicii contemporane și conținutul învățămîntului”, „Principiile didactice în viziune contemporană” și „Noua predare a științei și știința despre educație”). La capitolul educației politico-ideologice a elevilor găsim articole cu referiri la predarea științelor sociale, la educația patriotică prin poezie și ateist-științifică a tineretului, precum și la educația tehnologică privită ca o componentă esențială a personalității. Revista consacră un număr important de pagini perfecționării procesului de învățămînt („Continutul învățămîntului în contextul educației permanente”, „Orele de compunere în prima treaptă de liceu” ș.a.).

Numărul este completat de rubricile: „Dezbateri” și „Cărți-Ideii”.

„Învățămîntul liceal și tehnic profesional”

NR. 5/1976

Revista se deschide cu editorialul „Pe drumul indicat de partid — pași importanți în generalizarea învățămîntului liceal”.

Bogatul sumar înserează articole ca: „Școala, factor de formare a spiritului revoluționar, patriotic”, „Integrarea organică a documentelor de partid în predarea filozofiei”, „Opinii despre lucrările scrise cu subiect unic”, „Factorii care influențează formarea idealului moral la elevii”, „Urmărirea și aprecierea activității cadrelor didactice”.

Și acest număr cuprinde rubricile: „Mieghid de orientare școlară și profesională”, „Examene, concursuri”, „De la o lună la alta”, „Biblioteca”.

„FORUM”

NR. 5/1976

Din cuprinsul numărului pe mai a.c. al revistei „Forum” semnalăm dezbaterile: „Raportul dintre ideologie și educație”, la care participă un mare număr de cadre didactice universitare. Ea este urmată de suita de articole de la rubrica Opinii-dezbateri („Integrarea învățămîntului cu producția și cercetarea — piatră unghiulară a modernizării școlii românești”, „Exigențe ale formării viitorilor muzicieni”, „Învățămîntul de inginerie industrială” ș.a.); la rubrica Tribuna educației se publică articolul „Educația prin muncă și pentru muncă”. Miscelaneu, Retrospective, Cărți și idei, Fișier editorial, Cronica ideilor — rubricile obișnuite ale revistei, prezente și în actualul număr.

Muncă patriotică

22.530 este numărul orelor de muncă patriotică efectuate de pionierii și școlarii Școlii generale nr. 10 din Sighetu Marmației, jud. Maramureș. Ei și-au propus să contribuie la înfrumusețarea cartierului în care locuiesc și, a școlii lor, sădind peste 100 de arbuști ornamentali și pomi fructiferi. De asemenea, o contribuție însemnată și-au adus elevii — ne scrie învățătoarea Alexandrina Chindîș — și la împrejmuirea școlii în care învață.

OMUL NOU ȘI VALORILE LUI MORALE

Congresul educației politice și al culturii socialiste, care a trasat liniile directoare ale activității de educație revoluționară, socialistă a tineretului și a tuturor oamenilor muncii din patria noastră, a analizat pe larg valorile morale, definitorii ale personalității omului nou, constructor conștient și devotat al socialismului și comunismului în România. Școala, prin însăși menirea sa, este profund angajată în nobila operă de modelare a profilului moral al omului nou. Această responsabilitate — subliniată cu tărie în cursul Congresului, în cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu — invită pe slujitorii școlii la adânci reflecții pe marginea muncii și îndatoririlor lor. Publicăm mai jos câteva dintre acestea.

Convingeri comuniste

Expunerea-program a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recentul Congres al educației politice și al culturii socialiste — model de analiză, de abordare în perspectivă a realităților și a necesităților anilor ce vor urma — s-a oprit îndelung la sarcinile pe care le pune în fața noastră educarea tinerei generații, pregătirea ei pentru munca și răspunderile de mare complexitate pe care i le va încredința țara. Congresul a subliniat importanța acestei sarcini fundamentale a școlii — formarea tinerei generații, continuatoare a procesului revoluționar, beneficiară a tuturor realizărilor anilor socialismului, ai comunismului.

În aceste condiții, una dintre dominantele nobile ale muncii pe care o desfășoară școala este și grija pentru conținutul politic, marxist-leninist al educației, pentru sporirea aportului ei în formarea conduitei tineretului în acord cu ideile comunismului. Evident, această preocupare nu se poate reduce la anumite materii, la anumite activități. Ea trebuie să aibă în vedere ansamblul acțiunilor educative, indiferent de natura lor, finalitatea de ultimă instanță a procesului de instruire: obținerea la elevi a caracteristicilor de personalitate, a pregătirii și certitudinilor omului nou prin: temeinica fundamentare materialist-dialectică a tuturor noțiunilor, conceptelor, legilor etc. predate în școală (interpretarea consecventă de pe poziție marxist-leninistă a fenomenelor studiate, fie că sînt din domeniul fizicii, chimiei, biologiei sau științelor sociale).

— atenție prioritară acordată explicării concrete, documentate și pe înțelesul elevilor, a bazelor filozofiei marxist-leniniste, plecînd de la exemplele multiple oferite de diferitele științe;

— prezentarea științelor sociale în contextul concret al istoriei României, al construcției socialismului la noi în țară. Accentul să fie pus pe înțelegerea caracterului legic al transformărilor revoluționare, a rolului pe care îl are factorul conștient în progresul omenirii;

— combaterea fără compromisuri a propagandei răuvoitoare și a rămășițelor mentalităților mic-burghize, folosind forța de convingere a realităților din țara noastră;

— integrarea într-un singur act educațional, unitar, coerent, a tuturor activităților didactice;

— antrenarea nemijlocită a organizației revoluționare a tineretului, la organizarea și realizarea procesului instructiv-educativ;

— modernizarea metodelor de instruire, axarea lor pe participarea conștientă a elevilor la propria lor formare, pe legătura directă cu munca productivă și munca intelectuală.

Pentru realizarea acestor deziderate, cadrele didactice, investite cu înaltă responsabilitate de educatori comunisti trebuie, înainte de orice, să fie ele însele temeinic pregătite pentru a se achita corespunzător de sarcinile încredințate. De aceea, permanenta reînnoire a contactelor cu teoria revoluționară a proletariatului, studierea operelor clasicilor marxismului, a documentelor partidului nostru, a cuvîntărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, devine o îndatorire de prim ordin.

Cunoașterea în profunzime a perspectivei de dezvoltare a României socialiste, a necesităților impuse de aceste perspective, a Programului partidului nostru, obligă cadrele didactice la menținerea continuă a contactelor cu viața, cu activitatea tuturor oamenilor muncii, cu munca din întreprinderi și de pe ogoare, cu problemele pe care le ridică acestea, pentru a ști cum să educe elevii, cum să-i ajute să facă față sarcinilor ce le vor primi în producție.

„Profesorii și învățătorii au datoria de cinste și sarcina de mare răspundere de a-i forma pe tineri ca cetățeni conștienți și devotați ai patriei socialiste, ca făuritori entuziaști ai comunismului pe pămîntul României“... spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea făcută la Congresul educației politice și al culturii socialiste. Pentru îndeplinirea acestor sarcini de mare răspundere, cadrele didactice trebuie să îndrume atent, să dea un ajutor concret, în deplină cunoștință de cauză. Dar aceasta presupune muncă permanentă în mijlocul elevilor, făcută cu multă pasiune, cu competență profesională și orientare politică justă, servite de o permanentă preocupare pentru cunoaștere, de o documentare minuțioasă și cit mai completă în domeniul ideologic și politic, asupra noilor cuceriri ale științei, ale disciplinelor pe care le predau; solicită perfecționarea metodologiei de instruire, utilizarea mijloacelor cu efect maxim asupra conștiinței și conduitei elevului, integrarea organică a acestuia în procesul educațional.

Călăuzindu-se după ideile și indicațiile cuprinse în expunerea ce a inaugurat Congresul educației și al culturii socialiste, concretizîndu-le în programe proprii de activitate, școala, învățătorii și profesorii, patrioți

adevărați, sînt chemați să desfășoare o muncă de înalt nivel ideologic, politic, științific, să dovedească o nestrămutată credință în viitorul de aur al României.

Prof. ELENA GEORGESCU
secretar al Comitetului județean de partid,
vicepreședinte al Comitetului executiv al
Consiliului popular județean Brașov

Patriotism revoluționar

Pentru a-și aduce contribuția, esențială, la cultivarea sentimentelor și convingerilor patriotice, a înaltei valori morale ale omului nou, școala, slujitorii ei, indiferent de specialitatea pe care o predau, au un rol imens în informarea tineretului despre trecutul istoric al poporului nostru, în cunoașterea și înțelegerea realităților prezente de către fiecare elev, în formarea și consolidarea trăsăturilor morale înaintate, a atașamentului față de marea colectivitate din care facem parte. În acest context o contribuție deosebită poate să aibă studiul istoriei, al literaturii și limbii române, cunoașterea creației poporului.

În concepția partidului nostru, istoria, trecutul sînt strîns legate de contemporaneitate. Prezentul poate fi înțeles pe deplin numai prin cunoașterea trecutului de luptă și sacrificii ale poporului nostru, a muncii sale necurmate, a instituțiilor specifice, a tuturor valorilor materiale și spirituale create de-a lungul secolelor. Iar dragostea de patrie nu poate fi cultivată fără a sădi în inimile tinerilor, sentimentul de dragoste și recunoștință față de cei care ne-au precedat. Ei, tinerii, trebuie să înțeleagă că între noi și generațiile trecute este o legătură traică, profundă, vitală. „Fiecare din noi — spunea Nicolae Iorga — are viața scurtă pe care i-o îngăduie norocul lui. Dar noi toți împreună... sîntem mai bătrîni decît cel mai bătrîn dintre noi și amintirea noastră merge pînă la începutul neamului. Cînd ni se povestesc toate cite ni s-au întîmplat cu neamul acesta al nostru, simțim că noi am cîștigat biruințele mintuitoare, că noi am scris cărțile înălțătoare de suflet, că noi am arat, cinstit și răbdător, pămîntul care a adus bogăția“.

Considerată în documentele recentului Congres ca o manifestare vie a spiritului de răspundere față de generațiile de înaintași, prețuirea trecutului generează, totodată, același simț al responsabilității față de cei care ne vor urma.

În orele de curs și în alte activități trebuie să ne referim — firește — la izbînzile obținute de poporul nostru, la marile sale împliniri. Dar nu numai la acestea. Cunoașterea momentelor de restricție prin care poporul nostru a trecut are, la rîndul său, puternice resurse educative, dovedind că înaintașii noștri au avut de fiecare dată tăria de a depăși situațiile critice, chiar și atunci cînd acestea păreau fără ieșire. Elevii vor înțelege că, de atitudinea oamenilor în momentele de impas istoric, de curajul și tăria morală care se verifică în clipele unor grele încercări, poate să depîndă evoluția unei comunități umane pe o durată îndelungată.

De-a lungul veacurilor, conștiința vechimii noastre neîntrerupte pe acest pămînt, a permanenței elementului romanic în Dacia de după Aurelian, a latinității limbii române s-a menținut cu stăruință atît în inima oamenilor simpli cît și în lucrările marilor noștri cărturari, începînd cu cronicarii moldoveni, continuînd cu reprezentanții Școlii Ardelene și apoi cu istoricii din epoca modernă. Aducînd la lumină adevăruri incontestabile, cunoașterea istoriei, a limbii și a culturii noastre a servit la împlinirea năzuințelor legitime ale poporului. Toate acestea pot constitui teme deosebit de actuale pentru dezbaterile organizate în cercuri de istoria patriei și de literatură sau în simpozioane și sesiuni ale elevilor din liceele noastre.

Cred că este foarte nimerit ca atunci cînd discutăm cu elevii despre luptele eroice purtate pentru păstrarea și afirmarea ființei naționale — și aceasta trebuie să se întîmple nu numai la orele de istorie — să scoatem în evidență faptul că atitudinea ostilă față de alte popoare este străină poporului nostru, care a cultivat întotdeauna respectul față de munca și valorile altor popoare.

Pentru ca generația aflată pe băncile școlii să dobîndească o cunoaștere vie a trecutului istoric, ca și realizările impresionante ale prezentului există desigur posibilități multiple. Pe lângă lecție, care îmbină căldura sentimentului cu rigoarea științifică, un rol important îl au, printre altele, vizitarea marilor șantiere de construcție și a întreprinderilor, a monumentelor istorice, a expozițiilor și muzeelor, manifestările comemorative, dezbaterile, activitățile în cercuri, amenajarea muzeelor școlare, excursiile și expedițiile științifice și istorice alit de mult îndrăgite de elevi și alte activități; toate acestea contribuie la o asimilare activă, pasionată, angajată, cu profunde implicații, în

formarea personalității tinerilor. De asemenea, cunoașterea profundă și integrarea istoriei locale în istoria patriei sporesc eficiența actului educativ.

Aș vrea să închei subliniînd încă o dată ceea ce spunem la început că fiecare disciplină de învățămînt, indiferent care ar fi rigorile ei, dispune de imense resurse educative patriotice, permite și cere referiri la realizările de seamă ale poporului român, ale oamenilor săi înaintași.

Profesor emerit ANDREI BĂLAN
inspector școlar general al județului
Maramureș

Respectul muncii

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congresul educației politice și al culturii socialiste — devenită pentru noi toți un program clarvăzător al acțiunii de educare și formare a tineretului în spiritul ideilor comunismului — subliniază rolul esențial al muncii în formarea conștiinței socialiste, a personalității celor chemați să ducă mai departe și să dezvolte opera construcției vieții noi. „Societatea pe care o edificăm — spunea secretarul general al partidului — este societatea celor ce muncesc, ea se întemeiază nemijlocit pe munca creatoare a tuturor membrilor săi“. Dragostea și respectul pentru muncă se formează — o știm cu toții — din anii copilăriei, printr-o acțiune educativă bine condusă și susținută. În această acțiune, un rol de cea mai mare importanță îl are școala, chemată — alături de familie — să îndrume primii pași în viața copilului, să-i constituie acel fond de cunoștințe, priceperi, deprinderi, convingeri pe care se clădesc toate celelalte în decursul întregii sale vieți. În contextul acestui efort educativ, ideea cuprinsă în vechea lozincă „Nici muncă fără pîine, nici pîine fără muncă“, pe care o reamintea, în cuvîntarea sa tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru semnificațiile ei scumpe clasei muncitoare, trebuie să ne călăuzească neslăbit în activitatea școlară, astfel încît munca să se insereze în conștiința și în viața elevilor, devenind un criteriu determinant al conduitei lor. Am plecat de la recentul Congres cu hotărîrea de a căuta noi căi pentru educarea elevilor în acest spirit, caracteristic societății noastre. Va trebui — cred — să aprofundăm mai mult metodică și conținutul muncii tehnico-productive desfășurate în ateliere-școală, întreprinderi, unități agricole, pe șantiere de construcții, experiența dobîndită pînă acum, să reflectăm mai adînc la condițiile ce se cer respectate pentru creșterea eficienței ei pe planul educativ, al comportamentului moral al elevului, în formarea concepției lui de viață. Vom da o atenție specială realizării și dotării complexului de ateliere (în prezent în lucru) din școala noastră. În lumina indicațiilor date pe această linie învățămîntului, ne gîndim la o dotare corespunzătoare tehnicii utilizate în întreprinderile productive și la organizarea muncii după sistemul acestora.

Dar, în procesul educării tineretului prin și pentru muncă, un rol de seamă îl ocupă, alături de munca fizică, și munca intelectuală. Aceasta nu numai pentru că munca intelectuală presupune efort, hărnicie, seriozitate: în societatea noastră socialistă, apropierea dintre munca fizică și cea intelectuală constituie un proces necesar, progresele contemporane și exigențele mari în toate domeniile activității reclamînd celor ce desfășoară muncă fizică o pregătire intelectuală și un volum de cunoștințe apreciabile, calități psihice ce se pot dobîndi și șlefui numai prin conjugarea permanentă a efortului fizic cu cel intelectual. De aceea, ne propunem ca, în activitatea viitoare de educare a elevilor noștri, să folosim la maximum atît resursele educative și formative ale muncii fizice, cît și ale celei intelectuale. Din acest punct de vedere, procesul de învățămînt oferă posibilități nelimitate.

În lucrările Congresului educației politice și al culturii socialiste, s-a accentuat nu o dată importanța contribuției creatoare a oamenilor la opera construcției socialiste, valoarea muncii însușite de idealurile progresului continuu al societății, relevîndu-se importanța stimulării, prin opera educativă, nu numai a receptivității față de munca fizică și intelectuală, dar și a curiozității științifice, a originalității în gîndire, a spiritului creativ al copiilor și tinerilor. În acest context, aș aminti că noi ne-am preocupat ca elevii să lucreze pe șantierele arheologice deschise în județul nostru. De asemenea, pentru a-i face pe elevi să țină pasul cu ceea ce este nou, să se informeze și să se documenteze eficient, vom insista în formarea deprinderii de a folosi cartea. Profesorii se vor preocupa de îndrumarea copiilor în organizarea studiului individual, sistematic, de obișnuirea lor cu selectarea ideilor fundamentale dintr-o lucrare, sau dintr-un context de teme ori probleme, folosind cu pricepere fișele de lucru. S-au dovedit eficiente întîlnirile cu autorii unor lucrări nou apărute și ne gîndim ca acestea să capete un caracter permanent, deoarece ele îmbogățesc informația elevilor și le cultivă curiozitatea științifică. În aceleași scopuri vom intensifica și diversifica activitatea în cercuri pe obiecte, vom organiza sesiuni de comunicări și referate pe teme științifice și de cultură generală etc.

Este deosebit de important ca fiecare școală să-i facă pe elevi să înțeleagă că omul epocii noastre, și cu atît mai mult cel chemat să-și dea contribuția la construcția vieții libere de exploatare, trebuie să dispună de o pregătire superioară — în care să se imbine cu necesitate deprinderile de muncă fizică și intelectuală, pregătirea de cultură generală, cu indispensabilele cunoștințe științifice, tehnice, cu caracter aplicativ ce intră în sfera ei.

Profesor emerit CLOTILDA CONSTANTINESCU
directoarea Liceului „Mihai Eminescu“
din Buzău

ÎN LUMINA DOCUMENTELOR CONGRESULUI EDUCAȚIEI POLITICE ȘI AL CULTURII SOCIALISTE

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la activitatea politico-ideologică și cultural-educativă de formare a omului nou, constructor conștient și devotat al societății socialiste multilateral dezvoltate și al comunismului în România, Rezoluția Congresului educației politice și al culturii socialiste, documente de o inestimabilă valoare programatică în domeniul muncii ideologice, al educației politice și al culturii, menite să exercite o profundă înruiere asupra procesului de formare a conștiinței socialiste, să traseze căile perfecționării continue a activității politice, ideologice și educative, reprezintă, pentru toți cei ce slujesc învățământul românesc, un prilej de analiză profundă, responsabilă a muncii pe care o desfășoară pentru pregătirea și formarea tinerei generații în spirit comunist, revoluționar, de angajare hotărâtă pentru îndeplinirea tuturor măsurilor reieșite din Cuvîntarea secretarului general al partidului. Numeroasele scrisori sosite la redacție în zilele Congresului, precum și cele de după Congres exprimă adevărată deplină a tuturor educatoarelor, învățătorilor și profesorilor la prețioasele indicații cuprinse în expunerea secretarului general al partidului, hotărîrea lor de a nu precepeți nici un efort pentru înarmarea elevilor cu temeinice cunoștințe, pentru pregătirea lor politică și ideologică, pentru formarea lor ca cetățeni devotați, capabili să facă față exigențelor producției, societății noastre în plină dezvoltare.

Publicăm în paginile de față, alături de extrase din expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congresul educației politice și al culturii socialiste, câteva din aceste scrisori.

Activități educative în concordanță cu dezvoltarea societății noastre socialiste

„A desfășura o propagandă cu adevărat revoluționară înseamnă a-i pregăti și stimula pe oameni să acționeze pentru organizarea societății pe baze noi, superioare, corespunzător principiilor dreptății și echității, a-i mobiliza în lupta împotriva vechiului, a spiritului conservator, retrograd, pentru promovarea curajoasă a noului în gândirea și practica socială”.

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu rostită la lucrările marelui forum al politicii și ideologiei partidului nostru, al spiritualității românești, al gândirii și practicii revoluționare, document teoretic și programatic de importanță extraordinară, a constituit în aceste zile obiectul dezbaterilor organizate de colectivele didactice de la nivelul unităților noastre școlare. Pornind de la ideea necesității formării omului nou constructor conștient și devotat al socialismului și comunismului din România, cele mai multe dintre cadrele didactice ale județului și-au schițat deja liniile directoare ale activităților ce urmează să le organizeze și să le desfășoare cu elevii în timpul vacanței, cu părinții și cetățenii din cadrul circumscripțiilor lor, și-au planificat munca metodică și de perfecționare pentru viitorul an școlar. Inspectoratul școlar al județului Timiș, în colaborare cu Casa corpului didactic și Sindicatul învățămînt au organizat expuneri și dezbateri privind educația politică a elevilor.

Cu prilejul consfătuirilor cadrelor didactice ce urmează să fie organizate pe zone, în legătură cu tema ce o va stabili Ministerul Educației și Învățămîntului, ne-am propus să dezbaterem,

în cadrul cercurilor pedagogice, sarcinile predării și învățării fiecărui obiect în lumina documentelor Congresului, insistînd asupra modalităților concrete de concepere, organizare și desfășurare a activităților educative. Concomitent, tematica cercurilor pedagogice, activitățile metodice și de perfecționare organizate în cadrul Casei corpului didactic și al filialelor acesteia, activitatea consiliilor profesoriale, a colectivelor de catedră, a comisiilor metodice de la nivelul fiecărei unități, vor fi organizate în spiritul documentelor Congresului pentru ca fiecare educator să fie pătruns de semnificația profundă a ideilor cu privire la educația politică și să acționeze neîntîrziat pentru a le da viață în practica muncii cu elevii.

Inspectorii, responsabili cercurilor pedagogice, directorii coordonatori, șefii catedrelor din școli, întregul corp profesoral vor concepe activitatea în cursul anului școlar viitor în așa fel încît să realizeze în mod practic, în cadrul formelor de organizare a procesului de învățămînt existent, sarcinile imediate și de perspectivă privind educația politică a elevilor, educarea lor în spiritul dragostei și devotamentului nemărginit față de cauza partidului și poporului nostru, atașamentul față de patrie, față de om, confluența cu sarcinile izvorîte din documentele Congresului educației politice și al culturii socialiste.

Temele de cercetare ale cadrelor didactice în anul școlar 1976—1977, temele sesiunilor de comunicări organizate cu aportul lor la sfîrșitul anului școlar, vor privi modalitățile, metodele și procedeele noi folosite în realizarea sarcinilor educației politice a elevului, viitor constructor conștient și devotat al socialismului și comunismului în România. În același timp, ne-am propus mai multe acțiuni concrete ce urmează să le desfășurăm atît cu elevii cît și cu educatorii consacrați centenarului independentei, aniversării răscoalei de la 1907: concursuri de creație, dezbateri, simpozioane, excursii, recitaluri, serbări etc.

Sîntem conștienți că realizarea sarcinilor izvorîte din documentele Congresului educației politice și al culturii socialiste reclamă optimizarea procesului de învățămînt în ansamblu, întărirea

colaborării cu toți factorii angajați în formarea omului — organizația de pionieri, organizația de U.T.C., întreprinderile patronatoare și instituțiile de cultură și educație etc. — și, bineînțeles, angajarea responsabilă și devotată a fiecărui educator în conceperea,

organizarea și desfășurarea activităților educative în concordanță cu dezvoltarea continuă a societății noastre socialiste.

Prof. PAVEL PETROMAN
inspector general adjunct
la Inspectoratul școlar al județului Timiș

Valorile morale și adaptarea la regimul muncii școlare

„Patriotismul, dragostea și devotamentul față de țară, sint o expresie a conștiinței revoluționare, comuniste, expresia îndatoririi de onoare a fiecărui comunist, a fiecărui om al muncii față de glia strămoșească și față de noua societate”.

Lichidarea repetenței la clasele I-IV a devenit în practica noastră o realitate care nu mai poate fi pusă la îndoială. Cunoașterea amănunțită a capacității fiecărui copil și desfășurarea, pe această bază, a unei activități individualizate, alături de metodele noi, formative, au constituit pentru mulți dintre noi jaloanele principale ale muncii în vederea lichidării repetenței.

Printre multiplele cauze care determină succesul școlar pentru întreg ciclul primar, am considerat că patriotismul, dragostea și devotamentul față de patrie au un rol important în modul în care elevul din clasa I se adaptează la activitatea școlară. În anul școlar pe care îl încheiem am urmărit în mod deosebit această problemă și m-am străduit să organizez astfel activitățile cu elevii, încît să cultiv valorii morale încă din primele zile ale adaptării lor la regimul muncii școlare.

Legătura permanentă cu educatoarea mi-a permis între altele să știu înainte de începerea școlii că șapte copii din clasa întâi nu au frecventat grădinița sau au fost doar de câteva ori. Aceștia

nu erau deprinși cu activitatea organizată, cu respectarea anumitor reguli, iar depărtarea de cadrul familial — chiar și pentru câteva ore — punea probleme destul de grele pentru ei. În primul rînd, mi-am îndreptat atenția către aceștia și am reușit ca în scurt timp să-i integrez în colectivul clasei al cărui nucleu era format încă de la grădiniță. Pentru aceasta am recurs la diferite jocuri ca: „Țară, țară, vrem ostași”, „Pisica și șoricelul”, „Cine face așa” și altele, solicitîndu-i mai mult pe acești elevi.

Îmbinarea jocului didactic cu scop bine determinat, cu activitatea instructivă, mi-a permis trecerea treptată, pe parcursul acestui an, de la activitatea de joc, la activitatea de învățare. La scriere — spre exemplu — utilizînd mai multe jocuri, printre care: „Scrie cuvîntul cu litera indicată”, „Aranjează cuvintele și scrie propoziția”, am reușit să-i fac pe elevi să îndrăgească această activitate și să aștepte cu nerăbdare ora.

Acum cînd facem bilanțul realizărilor, constat cu satisfacție că toți elevii din clasă promovează în clasa a II-a. Procesul adaptării acestor copii nu-l consider încheiat.

Pe perioada vacanței de vară voi organiza cît mai multe activități atractive, recreative și instructive cu elevii, cu dublu scop: de a continua activitatea de pregătire școlară începută în acest an școlar și, în același timp, pentru a consolida valorile morale formate. Aceste preocupări vor continua și în anul școlar viitor.

De asemenea, voi continua vizita elevilor acasă, în vederea îndrumării activității acestora, a consolidării legăturii ce trebuie să existe între învățător și părinții elevilor săi.

Inv. PETRE I. TRĂISTARU
Școala generală din comuna Tia Mare,
jud. Olt

Acțiuni educative pentru toți elevii

„Profesorii și învățătorii au datoria de cinste și sarcina de mare răspundere de a-i forma pe tineri ca cetățeni conștienți și devotați ai patriei socialiste, ca făuritori entuziaști ai comunismului pe pămîntul României”.

Activitatea școlară, prin toate laturile ei, are ca obiectiv fundamental educația comunistă a tinerei generații. În acest sens, școala urmărește, prin fiecare activitate, fie în cadrul lecțiilor, fie în afara clasei, formarea tinerei generații în spiritul ideologiei marxist-leniniste a partidului nostru.

Considerăm că, din acest punct de vedere, factorul organizării științifice a școlii trebuie să aibă în vedere necesitatea cuprinderii tuturor elevilor într-o

gamă variată de acțiuni, de așa manieră, încît nici un elev să nu fie lăsat „în afara” influențelor pozitive pe care le determină procesul educațional.

În școala noastră, Congresul educației politice și al culturii socialiste a constituit un stimulente deosebit în inițierea unor acțiuni premergătoare acestui eveniment de primă dimensiune în viața politică a țării. Astfel, în cadrul programului comun al activităților politico-ideologice, s-au prevăzut acțiuni ca: simpozionul pe tema: „Democratizarea relațiilor școlare în contextul conducerii științifice a școlii”, microsesiunea de referate ale elevilor: „Copiii și cîncinul revoluției tehnico-științifice”, masa rotundă „Contribuții metodologice privind educația ideologică a elevilor prin continutul tematic al lecțiilor” etc. Aceste acțiuni la care au participat și invitați din orașul nostru sau din județ, au fost coroborate cu măsuri specifice, la nivelul tuturor claselor, printre care amintim dezbaterile intitulate „Programul partidului pe înțelesul nostru”, care a fost transmisă prin stații locale de radiofrecvență sau publicate în gazeta „Semăfor” a unității de pionieri.

Pentru asigurarea participării tuturor elevilor, în școală s-a instituit, permanent, organizarea unor acțiuni de amploare, pentru elevii claselor VI—VIII. În fiecare an, se organizează o excursie cu caracter ideologic. Toți elevii noștri, fără excepție, au vizionat muzeul de istorie a partidului, a mișcării democratice și muncitorești din România, muzeul de istorie a României, muzeul Doftana. Adunările de unitate s-au desfășurat, în ultimii ani, fie la București pe platoul Monumentului eroilor luptei pentru libertate, pentru socialism, fie în cadrul unităților industriale din orașul nostru. În același timp, în colaborare cu Întreprinderea cinematografică județeană, am organizat vizionarea tuturor filmelor despre istoria noastră națională, astfel că majoritatea absolută a elevilor noștri au putut înțelege mai temeinic marile patrii de glorie înscrise de strămoșii noștri în cartea de aur a istoriei patriei.

Fără îndoială că aceste măsuri s-au răsfrânt în mod favorabil asupra formației morale a elevilor. Opinia noastră este că avem datoria ca, prin mijloacele care ne stau la dispoziție, să fim activ toți elevii școlii în sfera acțiunilor inițiate la nivelul unității respective. Singularizarea acțiunilor duce, în mod inevitabil, la instrăinarea elevilor de școală, mai ales a celor care, dintr-un motiv sau altul, caută să stea de-o parte atunci când școala nu insistă suficient asupra caracterului mobilizator al acestor inițiative.

În prezent ne aflăm în etapa organizatorică pentru mobilizarea tuturor pionierilor în vederea organizării unei excursii în munții Bucegi, urmînd să desfășurăm manifestările cu caracter educativ în cadrul atât de ro-

mantic al frumuseților neasemuite ale „Virfului cu Dor”. Sintem convinși că elevii nu vor uita aceste clipe, îndeosebi cei care vor primi „distingțiile” pionierești, fiind astfel, la „înălțime” și la propriu și la figurat.

Organizarea științifică a școlii își pune amprenta și asupra modalităților acestei participări. Elevii sînt împărțiți în grupe sau pe echipaje, se fixează sarcinile distincte ale fiecărui organism, mergînd pînă acolo, încît, într-un fel sau altul, elevul să-și exprime atitudinea față de ceea ce a observat în perioada activității respective. În cazul că acest lucru nu este posibil, se întreprind diferite acțiuni care vor accentua participarea afectivă a elevilor, nu numai în timpul desfășurării acestora, ci și după aceea. Astfel, în finalul excursiei pe urmele insurecției naționale armate antifasciste, a avut loc evocarea istorică „File de istorie” care a antrenat toți elevii școlii.

Păreră noastră este că fiecărei acțiuni organizate de școală trebuie să i se imprime un profund caracter ideologic. Acest deziderat al educației în școala românească, face ca întregul proces să poată fi coroborat cu sarcinile ce derivă din documentele de partid și, în primul rînd, din Programul Partidului Comunist Român. Un singur exemplu: cînd un elev știe de ce trebuie să execute un lucru și, îndeosebi, care este importanța aceluia lucru în contextul sarcinilor generale, el va acționa altfel. În orice împrejurare, școala este chemată a elucida elevilor rostul activităților lor în contextul sarcinilor și perspectivei întregii societăți.

Prof. FLORICA BIOLĂNESCU
director, Școala generală Băicoi-Liliești,
jud. Prahova

O „uzină” fierbinte și vie

„Noi ne propunem acum să perfecționăm produsul cel mai înalt al naturii — omul, creatorul a tot ce există în societate !”

Activitatea febrilă, la scara a 2000 de elevi, ce se desfășoară neslăbit între zidurile școlii noastre, face ca aceasta să aibă semene deseori cu o adevărată uzină — locotind de viață, de muncă și pasiune. Metafora își sporește semnificațiile în această etapă, marcată de lucrările Congresului educației politice și al culturii socialiste — strădaniile devenind mai mari și mai insistente pentru a da viață sarcinilor izvorîte din documentele acestuia. „Noi ne propunem acum — spune tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită cu prilejul încheierii lucrărilor Congresului educației politice și al culturii socialiste — să perfecționăm produsul cel mai înalt al naturii — omul, creatorul a tot ce există în societate !” Acest postulat condensează imensa răspundere a educatorilor și-i cheamă la un efort continuu, cu rezultate de cea mai înaltă valoare.

O condiție esențială în îndeplinirea acestei sarcini, de o mare înfete și de nu mai mică dificultate, o constituie grija pentru buna desfășurare a fiecărei faze a muncii și, pentru aceasta, pregătirea din vreme a acțiunilor ce vor avea loc etapă de etapă. În școala noastră, aceasta a devenit o constantă a întregii munci. Iată cîteva dintre preocupările pentru buna desfășurare a trimestrului pe care l-am încheiat și pentru deschiderea noului an școlar în condiții care să asigure rezultatele superioare pe care le așteaptă partidul — așa cum s-a subliniat la recentul Congres — din partea fiecărei instituții de educație.

Trimestrul al III-lea, etapă de vîrf a anului școlar, a fost minuțios organizat. Consiliul profesoral, comisiile metodice s-au preocupat de planificarea precisă și eficientă a recapitulării și sistematizării materiei, de eliminarea eventualelor goluri și carențe din pregătirea elevilor, de sporirea valențelor formativ-educative ale fiecărei discipline de învățămînt. Am verificat, mai intens decît în perioadele precedente, modul în care și-au organizat elevii studiul individual, cum folosesc materialul bibliografic, notițele etc. Consultațiile și meditațiile au ajutat efectiv pe elevi în munca lor, o atenție specială acordîndu-se celor din anii II și IV. Totodată, ne-am preocupat de pregătirea individualizată a fiilor de muncitori.

În amănunt a fost organizată și practica continuă în producție a elevilor, aceasta trebuind să se desfășoare — pentru a fi eficientă — cu precizia ceasornicului.

Lucrările de sondaj, asistențele la ore ale conducerii liceului, dezbaterile de la nivelul comisiilor metodice, precum și compararea rezultatelor la învățătură la diferite discipline, profesori și clase, ne-au dat posibilitatea să evaluăm destul de obiectiv — credem noi — eficiența în muncă a fiecărui cadru didactic și a întregului colectiv al școlii. (La anul IV A, de exemplu, din cele 360 de medii încheiate la acest sfîrșit de trimestru, 224 sînt medii între 8 și 10).

Comisia de orientare școlară și profesională — a cărei activitate nu a încetat în tot cursul anului, sprijinită de profesori, diriginți, familie, organizațiile de tineret — a reușit să cunoască din vreme, spre ce forme de școală și de activitate se va îndrepta fiecare absolvent, conform cu aptitudinile și preferințele lui și în raport cu trebuințele societății. Lectoratele cu părinții, analizele comune „părinți-elevi”, discuțiile diriginților și profesorilor cu fiecare dintre aceștia, întîlnirile cu cadre din diverse sectoare de muncă și universitare au făcut ca fiecare elev să-și exprime din timp opțiunea pentru viitoarea profesie.

Paralel cu activitatea privind încheierea cursurilor, ne preocupăm de pregătirile pentru noul an școlar. Au fost luate toate măsurile pentru amenajarea localului, îmbogățirea și recondiționarea materialului didactic, verificarea recensămîntului copiilor, clarificarea evidenței școlare, alcătuirea comenzilor de manuale etc. Definitivînd, cu sprijinul Inspectoratului școlar județean Dolj, planul de cadre și repartizarea orelor, dorim ca, pînă la 1 iulie a.c. fiecare profesor din școala noastră să cunoască la ce clase va lucra, ce ore va avea în anul care vine. Intenționăm ca, pînă cel mai tîrziu 10 iulie, să alcătuiam graficul repartizării sarcinilor cadrelor didactice și chiar să avem elaborat orarul școlii, cunoscînd că aceasta este o activitate destul de dificilă, dacă ținem seama de toate cerințele pedagogice și de igienă a muncii intelectuale. Astfel, cadrele didactice vor avea timp și posibilitate să-și gîndească întreaga muncă, să reflecteze asupra metodelor și mijloacelor de activitate cu clasele și cu elevii lor, să parcurgă materialul bibliografic, să se intereseze de completarea materialului didactic, a colecțiilor trebuitoare unui învățămînt de calitate.

Prof. HARITON V. STOICULESCU
directorul Liceului nr. 3 din Craiova

Pregătirea politică, baza întregii activități didactice

„La baza întregii activități educative trebuie să stea concepția revoluționară despre lume și viață a partidului — materialismul dialectic și istoric, atotbiruitoarea învățătură marxist-leninistă, Programul Partidului Comunist Român — Carta teoretică, ideologică și politică a comuniștilor români, expresia marxism-leninismului creator în România”.

Folosirea în predare a documentelor Congresului educației politice și al culturii socialiste, a tuturor documentelor de partid oferă cea mai largă și completă posibilitate de deschidere spre viață de care dispun cadrele didactice din țara noastră.

La îndemina oricărui profesor și învățător, pregătirea politico-ideologică a cadrelor didactice se întemeiază pe studiul individual efectuat de fiecare în parte, indiferent de timp și loc, indiferent, de asemenea, de metoda concretă de studiere a materialului bibliografic. În ultimă analiză, a integra documentele de partid în lecții nu poate avea alt înțeles, decît acela de a-ți organiza întreaga activitate, de a-ți orienta cunoștințele de predat, convingerile și deprinderile ce urmărești a forma în conformitate cu conținutul politico-ideologic al documentelor de partid, cu sarcinile trasate de acestea. Învățămîntul ideologic al cadrelor, în general, al celor didactice în special, are rolul de a orienta studiul, de a crea și întreține o atmosferă de studiu și interes continuu față de problemele de ordin politic și ideologic, de a ajuta la elucidarea celor

mai greu abordabile probleme din aceste sfere de activitate umană, de a dîncire a altora.

Din activitatea de pînă acum am dedus că, practic, profesorul neinformați în privința ideologiei și politicii la zi a partidului nostru este pus în imposibilitate de a se orienta și mișca în aria școlii. Vreau să spun că fără o cunoaștere aprofundată și fără o stăpînire deplină a conținutului documentelor de partid profesorul nu poate întreprinde nimic în viața școlii. Nimic eficient, se-nțelege !

Pentru ilustrare, să ne oprim asupra a numai două exemple din activitatea proprie de predare a obiectului limba și literatura română. Am întocmit planurile calendaristice la fiecare început de trimestru, cu indicarea finalităților educative, a documentelor și citatelor de integrare în lecție. Nu o dată însă, în cazurile în care aceste indicații erau mecanice și superficiale, am fost puși în imposibilitate de a folosi documentul pregătit. Au fost, în același timp, și situații care reclamau cu necesitate folosirea unui anumit document de partid, pe care nu-l prevăzuse acestea. Reușita respectivelor lecții a fost asigurată, în atari împrejurări, datorită posibilității de a opera nu cu documentul propriu-zis, ci cu ideile, datele și faptele oferite de el.

Este cum nu se poate de neadevărat că în lecțiile de științe exacte și de tehnologia meseriilor nu se pot folosi documentele de partid decît foarte rar. Am ajuns la convingerea că, dimpotrivă, aici este și mai ușor de realizat și mai ușor de înțeles de către copii, domeniile de referință fiind incomparabil mai concrete, mai ușor de sesizat de către elevi. Chiar mai mult. Problema trebuie pusă diferit decît ne-am obișnuit s-o auzim: trebuie să procedăm neîntîrziat și în totalitate la folosirea în astfel de lecții a documentelor de partid

Prof. DUMITRU ȘERBAN
locuitor al secretarului biroului organizației de bază de partid de la Liceul industrial de construcții din Giurgiu, județul Ilfov

Dragostea față de muncă

„A dezvălui noi taine ale naturii, ale materiei, a acționa pentru a face ca roadele cunoașterii să se materializeze cît mai curînd în producție, în viața socială, în progresul și bunăstarea poporului, este un scop nobil care trebuie să-i însuflească pe toți cei ce se consacră cercetării științifice și tehnice, pe toți oamenii muncii”.

Educația și cultura nu mai sînt astăzi privilegii sacre ale unor categorii și instituții specializate, ci, creații și beneficii ale întregului nostru popor. Cartea, presa, radioul, filmul, televiziunea și arta în general ajung în casa și pe masa fiecărui cetățean al țării, ca dovezi peremptorii ale nivelului înalt de civilizație la care ne situăm. Și, mai presus de ele, școala, ca mijloc principal de pregătire și educare a tineretului, a făcut din obligativitatea primilor săi 10 ani un veritabil act de prestigiu internațional.

Rațiunile și sensurile întregului nostru învățămînt, umanist, tehnic sau artistic, stau sub semnul acordului deplin cu direcțiile și perspectivele comenzii sociale. Iată pentru ce instrucția și educația trebuie, în chip necesar, să conducă la orientarea tineretului pentru viață, acest ultim atribut devenînd a treia dimensiune fundamentală a școlii noastre. Iar orientarea aceasta nu se realizează oricum, ci după criteriul riguros științific și psiho-pedagogic, așa încît opțiunile profesionale să

corespundă întru totul posibilităților reale ale elevilor. Din această cauză, întreaga acțiune instructiv-educativă capătă un pronunțat caracter individualizat, urmărind să dezvolte la fiecare tînr aptitudinile cele mai productive pentru sine și pentru societate. Dealtfel, particularizarea procesului de învățămînt dobîndește astăzi, în concepția partidului nostru, un sens mult mai larg, ea desemnînd soluția optimă pentru prevenirea și lichidarea eșecului școlar.

Pentru colectivul didactic din comuna noastră îndrumările prețioase ale tovarășului Nicolae Ceaușescu fac și mai acut sentimentul datoriei sale patriotice, în sensul promovării unui tineret cu înalte calități morale, cea mai de preț rămînd dragostea față de muncă. „Pe această cale — spune secretarul general al partidului — școala trebuie să asigure pregătirea tineretului pentru muncă și viață și, totodată, însușirea celor mai noi cunoștințe teoretice-științifice și culturale —, să dezvolte în rîndul tineretului respectul și pasiunea pentru munca concretă, producătoare de valori materiale”. Cuvintele acestea reprezintă deza deviza însăși a muncii noastre și ne mîndrim de fiecare dată că majoritatea elevilor care încheie la noi ciclul gimnazial urmează profesiunile de miner, siderurgist ori constructor, toate trei însemnînd dominante economice ale județului Hunedoara. În această perspectivă, vrem să devenim pepiniera hotărîtoare a forței de muncă necesară aici. Dezideratul școlii este în consens deplin cu doleanțele părinților — locuitori ai acestor meleaguri și coautorii temerari ai eșecului vieții și muncii subterane. Asadar, îndrumarea spre muncă a elevilor este impusă aici nu numai de exigențele profesiunii noastre, ci mai întîi, de respectul pentru această tradiție milenară.

Prof. SABIN SELAGEA
Școala generală de 10 ani
din Vața de Jos, jud. Hunedoara

PROGRAMELE ȘCOLARE

valabile în anul școlar 1976/1977 — pentru învățământul preșcolar, primar și gimnazial

(învățământul de zi, seral și fără frecvență)

Învățământul preșcolar: programa activității instructiv-educative în grădinița de copii — 1975; îndrumări metodice pentru predarea limbilor moderne în învățământul preșcolar — 1976.

Clasele I-IV: broșură cu toate obiectele prevăzute în planul de învățământ — 1975 (caligrafia, clasele II-IV — 1972).

Limba și literatura română: clasele V-VIII — 1975 *).

Limba engleză: clasele II-VIII — 1976.

Limba franceză: clasele II-VIII — 1976.

Limba germană: clasele II-VIII — 1976.

Limba italiană: clasele II-VIII — 1976.

Limba rusă: clasele II-VIII — 1976.

Limba spaniolă: clasele II-VIII — 1976.

Istoria: clasele V-VIII — 1975.

Educația ectățenească: clasa a VII-a — 1975.

Matematica: clasele V-VIII — 1976.

Fizica: clasele VI-VIII — 1975.

Chimia: clasele VII-VIII — 1975.

Biologia: clasele V-VIII — 1975; precizări la programa de biologie pentru clasele V-VIII ale gimnaziului — 1975.

Geografia: clasele V-VIII — 1976.

Desenul: clasele V-VIII — 1975; fișe explicative la programa de desen, cl. I-IV — 1975; programele disciplinelor de specialitate care se studiază în clasele V-VIII ale școlilor generale de arte plastice — 1975.

Muzica: clasele V-VIII — 1975; programele disciplinelor de specialitate pentru școlile generale de muzică — 1975.

Educația fizică: clasele V-VIII — 1975.

Pregătirea tehnico-practică: mediul urban, clasele V-VIII — 1976; mediul rural — agricultura, instruire practică agro-industrială în condițiile de producție, clasele V-VIII — 1975.

Programe speciale pentru grădinițe și școli generale cu predare în limbile naționalităților conlocuitoare.

Învățământ preșcolar: activități în limba română pentru grădinițele de copii cu predare în limbile naționalităților conlocuitoare — 1976; educația muzicală pentru grădinițele de copii cu limba de predare maghiară — 1972; educația muzicală pentru grădinițele de copii cu limba de predare germană — 1974 și 1976; cunoștințe despre natură și dezvoltarea vorbirii în grădinițele de copii cu limba de predare maghiară — 1974; cunoașterea mediului înconjurător și dezvoltarea vorbirii pentru grădinițele de copii cu limba de predare germană — 1974 și 1976.

Limba și literatura română: clasele I-III-IV — 1975 și clasa a II-a — 1976; clasele V-VIII — 1976.

Limba și literatura maghiară: clasele I și IV și cunoștințe despre natură — 1974; clasa a II-a și cunoștințe despre natură — 1975; clasa a III-a — 1976; clasele V-VIII — 1976.

Limba și literatura germană (maternă): clasele I și IV și cunoștințe despre natură — 1974; clasa a II-a și cunoștințe despre natură — 1975; clasa a III-a — 1976; clasele V-VIII — 1976.

Muzica: clasele I-IV — școli cu limba de predare maghiară — 1976; clasele V-VIII — școli cu limba de predare maghiară — 1972; clasele I-IV — școli cu limba de predare germană — 1976; clasele V-VIII — școli cu limba de predare germană — 1973.

Limba și literatura ucraineană: clasele I-VIII — 1975.

Limba și literatura sîrbă: clasele I-IV — 1975; clasele V-VIII — 1975.

Limba cehă: clasele I-IV 1974; clasa a V-a (ca obiect de studiu) — 1975.

Limba și literatura slovacă: clasele I-IV — 1974; clasa a V-a — 1976; clasele VI-VIII — 1972.

Limba polonă: clasele I-IV — 1975; clasa a V-a (ca obiect de studiu) — 1975; clasa a VI-a (ca obiect de studiu) — 1976.

Limba și literatura greacă: clasele I-IV — 1975; clasele V-VIII — 1975.

Limba și literatura bulgară: clasele I-IV — 1974; clasele V-VIII — 1975.

Limba și literatura turcă: clasele I-VIII — 1971.

*) La clasa a VI-a, unde s-a revizuit manualul de citire, în planificarea materiei pentru predare, se va ține seama de succesiunea textelor din manualele distribuite elevilor.

Notă

1. Pentru limba maternă, ca obiect de studiu, se vor folosi programele de limba maternă (maghiară, germană, ucraineană, sîrbă, slovacă, cehă), pentru clasele I-VIII — școala generală), potrivit numărului de ore stabilit prin instrucțiunile Ministerului Educației și Învățământului privind studierea limbii materne de către elevii aparținând naționalităților conlocuitoare care frecventează școli cu predare în limba română.

Pentru celelalte obiecte, la școlile cu predare în limbile naționalităților conlocuitoare, se vor folosi programele de la școlile cu predare în limba română.

2. Programele școlare, ediția 1976, vor fi difuzate în felul următor:

— clasele I-IV — școli generale — câte patru exemplare pentru fiecare unitate școlară și câte 30 exemplare la dispoziția inspectoratului școlar;

— clasele V-VIII — școli generale — câte trei exemplare pentru fiecare unitate școlară și câte 20 exemplare la dispoziția inspectoratului școlar.

Din programele puse la dispoziția inspectoratului școlar se va asigura câte un exemplar pentru fiecare casă de copii.

Conducerile școlilor vor asigura păstrarea, în permanență, la biblioteca școlii, a unui set de programe valabile în anul școlar curent, ca document pedagogic și act de stat.

Odată cu începerea vacanței, pionierii participă la numeroase excursii

Salutul Consiliului Național al Organizației Pionierilor adresat cu prilejul „Zilei pionierilor“

(Urmare din pagina 1)

Incheiem s-au desfășurat pe fundalul marilor realizări obținute de clasa muncitoare, de întregul popor, în îndeplinirea istoricelor hotărâri ale Congresului al XI-lea al P.C.R., precum și sub înfrigurarea programului program de activitate trasat tinerei generații de tovarășul Nicolae Ceaușescu la deschiderea lucrărilor Forumului tinereții, a măsurilor adoptate cu acest prilej.

În acest an ne-am sporit eforturile pentru obținerea unor rezultate cât mai bune la învățătură; pionierii au participat cu elan și dăruire la activitățile tehnico-aplicative și de muncă patriotică; Organizația noastră a acordat o atenție deosebită cunoașterii, înțelegerii și însușirii de către copii a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, inițiind multiple activități politico-ideologice, cultural-ideologice, cultural-artistice, sportiv-turistice și de pregătire pentru apărarea patriei, care au intensificat educarea patriotică, revoluționară a pionierilor și școlărilor.

O mare însemnătate în îmbunătățirea activității Organizației noastre o are aplicarea măsurilor adoptate de cea de a III-a Conferință a Organizației Pionierilor, în legătură cu participarea nemijlocită a copiilor, ca membri ai consiliilor, la elaborarea programelor de activitate, la conducerea Organizației.

Dragi pionieri, stimați tovarăși comandanți-instructori,

În vederea aplicării în viață a documentelor Congresului educației politice și al culturii socialiste, Consiliul Național al Organizației Pionierilor vă cheamă să intensificați în continuare, mult mai hotărât, în strînsă unitate cu întregul tineret, preocupările pentru formarea și educarea comunistă, revoluționară a celei mai tinere generații a țării.

Să folosim vacanța pentru a iniția ample acțiuni politico-ideologice, de educare prin muncă și pentru muncă, cultural-artistice, sportiv-turistice și de pregătire pentru apărarea patriei; să inițiem multiple activități pentru a cunoaște minunata

istorie a patriei și partidului nostru, lupta de veacuri pentru dreptate socială și națională, realizările obținute de toți oamenii muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități — care, uniți în îndeplinirea aceluiași idealuri de muncă și viață, ridică patria noastră spre culmile luminoase ale civilizației comuniste. Dezvoltînd dragostea noastră nețărmurită față de patrie, partid și popor, să întărim prietenia și solidaritatea cu copiii din țările socialiste, din toate țările lumii, sub semnul păcii și înțelegerii între popoare.

Organizați în brigăzi și echipe, să participăm la acțiunile de muncă patriotică, la strînsul recoltei, al plantelor medicinale și al fructelor de pădure, la buna gospodărire a școlilor și localităților, la ocrotirea mediului înconjurător; activitățile de muncă, excursiile și drumețiile să fie însoțite tot timpul de cîntece patriotice și revoluționare, de zîmbet și voioșie pionierască. Să ne pregătim pentru a ne prezenta în noul an școlar cu forțe noi, să obținem mari succese în muncă, în însușirea cunoștințelor, în participarea, după puterile noastre, la înflorirea continuă a patriei.

Cu prilejul „Zilei pionierilor“, Consiliul Național al Organizației Pionierilor transmite calde mulțumiri tuturor comandanților-instructori, cadrelor didactice, care, cu sprijinul celorlalți factori sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, militează neabătut, cu dragoste, căldură și pasiune pentru întărirea caracterului revoluționar al Organizației noastre, pentru educarea comunistă, patriotică și revoluționară, prin muncă și pentru muncă a tuturor copiilor patriei.

Felicitînd din inimă pe toți pionierii și școlarii patriei, pe comandanții-instructori și instructorii-utecești, Consiliul Național urează noi succese în activitatea ce o desfășoară pentru îndeplinirea la un înalt nivel de exigență a chemării însoțitoare adresată pionierilor, întregului tineret, de tovarășul Nicolae Ceaușescu în Cuvîntarea la încheierea lucrărilor Congresului educației politice și al culturii socialiste, în îndeplinirea Programului P.C.R. de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Educație revoluționară

(Urmare din pagina 1)

Discutînd în colectivele de catedră sau în consiliile profesoriale, stăruind asupra perfecționării continue a propriei noastre activități, cu cite o anumită clasă de elevi sau cu cite un anumit elev, ideea individualizării muncii educative politice și patriotice a copiilor și tinerilor ce ne sînt încredințați, să ne însușim temeinic sarcina trasată de tovarășul Nicolae Ceaușescu de a acționa astfel încît școala „să asigure pregătirea tineretului pentru muncă și viață și, totodată, însușirea celor mai

noi cunoștințe teoretice — științifice și culturale —, să dezvolte în rîndul tinerilor respectul și pasiunea pentru muncă concretă, producătoare de valori materiale“.

Educarea revoluționară a tineretului școlar constă, așadar, în însușirea de către fiecare elev și student a cuceririlor înalte ale științei și culturii, precum și a valorilor morale comuniste. Rezultatele întregii noastre munci depuse la catedră se vor măsura prin nivelul angajării și al faptelor fiecărui absolvent în opera nepieritoare a făuririi socialismului și comunismului pe pămîntul patriei noastre.

„ANI DE LUMINĂ“

Istoria Liceului „Nicolae Bălcescu“ din Craiova

Intitulîndu-și „Ani de lumină“ volumul recent apărut (Editura „Scrisul românesc“, Craiova, 1976, 496 pagini), profesorul Nicolae Andrei, directorul Liceului „Nicolae Bălcescu“ din Craiova folosește prilejul împlinirii a 150 de ani (1826—1976) de existență a liceului și ridică neobosită activitate anuaristică și monografică a predecesorilor săi, la nivelul unui amplu studiu istoric, realizat cu prodigioasa atestare a numeroase documente de arhivă, articole din periodice, referiri din diferite ti-

părituri și mențiuni de studii și cercetări de specialitate.

Autorul a înfățișat istoria liceului, ca parte a istoriei învățămîntului românesc, și anii de lumină ai acestui lăcaș al luminii strălucitor purtată de dascălii și elevii „L.N.B.“ în zilele noastre. Volumul „Ani de lumină“ deschide seria lucrărilor de istorie a școlilor din țara noastră, fapt care îl impune ca un bun al tuturor educatorilor, ce se cere studiat cu atenție și stăruință.

CONST. ȘTEFAN

Din experiența anului școlar

Lectura: experiment și metodă

În ultima vreme, s-a proliferat la noi o sumă de idei vizând actul lecturii și contrazicând opiniile aceluia care, în urmă cu câțiva ani, vorbeau inoportun despre o „criză” a acesteia. Bunăoară, în „Contemporanul” nr. 21/1976, un autorizat critic clujean se întreba „dacă instrucția școlară și ceilalți factori pregătesc îndeajuns lectura, adică: alegerea operei, posibilitatea de a extrage din text semnificațiile esențiale, de a trăi plăcerea lecturii și a evaluării, în limitele gustului, a creației autentice și a obținerii de informații”.

Fără îndoială, lectura constituie astăzi, pentru educator în special, un reper însemnat al activității sale. Lectura ca act în sine, lectura în accepția de cunoaștere a lumii, de acces la valorile culturale, solicită mereu profesorului de literatură răspunsuri la câteva invaziabile întrebări: Cine este cel care citește? Ce, cum și cât citește el? Cum dispune el de bibliotecă, al cărei beneficiar firesc trebuie să fie? Încotro evoluează gustul atât de împărțit al elevilor?

O bună tradiție pedagogică românească ne-a învățat că cel dintâi pas spre deschiderea gustului și a pasiunii pentru lectură îl constituie inițierea în bibliotecă. Elevul care a parcurs ciclul gimnazial și o parte însemnată din lectura oferită de manuale și bibliografia școlară reprezintă, deja, un virtual cititor din perspectiva noilor exigențe impuse de treptele de învățământ imediat următoare, iar uneori chiar de niște indici sociologici nu lipsiți de importanță: muzeul, cinematograful, radioul, televiziunea, cenaclul literar. Studiul literaturii române în ciclul liceal, de pildă, urmează inevitabil, din unghiul cerințelor mereu sporite față de receptarea valorică a textelor, calea lecturii. Biblioteca este cea care „alimentează” în tot acest timp elevul-cititor cu ediții princeps, ediții critice, exegeze, eseuri, biografii, bibliografii, indici tematici, dicționare, lexicoane.

Problema documentării elevilor-cititori, trebuie, de aceea, să dubleze, grație inițiativelor profesorului, studiul literaturii. Inițierea în bibliotecă este în primul rând o chestiune de orientare într-o diversitate. Elevul nu poate rămâne un „homo unius libri”, omul unei singure cărți. Un cititor cultivat va manifesta întotdeauna opțiuni ferme, o nestăvilită curiozitate, va căuta cu aviditate noutățile bibliografice și va ști să descopere în ele un izvor de plăcere. Elevii trebuie să dispună ei înșiși de găsirea surselor de informație, a referințelor, pentru a nu se comporta precum acei „bibliotecari imperfecti” imaginați de Borges într-o binecunoscută carte, incapabili să se orienteze în labirintul unei biblioteci.

A forma un pertinent cititor de poezie, un pertinent cititor de romane, un inteligent cititor de eseuri, aceasta presupune întâi de toate capacitatea elevului de a se manifesta în ordinea descifrării mecanismelor tuturor acestor specii. Fără pretenția de a înocina pe nimeni, profesorul de literatură are datoria de a-l instala pe elev, cu optimism și tenacitate, în interiorul tuturor formelor literare, fixând dinamica teoretică a acestora, procedând la clasificări, asocieri și disocieri, palpând cu metode materia organică a literaturii, afirmându-i cu tărie vitalitatea, hipnoza ei perenă asupra spiritului. Este de neconceput ca, de pildă, studiindu-l pe

Eminescu, elevul-cititor să nu dețină un minimum de simț al valorii critice pentru a apela dintru început la „Viața lui Eminescu” de G. Călinescu și nu la niște indicații bibliografice de terță mână. El trebuie să dobândească, grație lecturii, convingerea că studiul acesta reprezintă un model de „portret” al unui poet realizat de un critic literar, că, pornind din „interiorul” operei eminesciene, Călinescu, delimitează „exteriorul” acesteia, biografie ei, relevându-ne creatorul. Nu factologie aridă, nu itinerar biografic sufocant va găsi elevul între filele acestei cărți, ci imaginea unui destin poetic excepțional trudind asupra cuvântului.

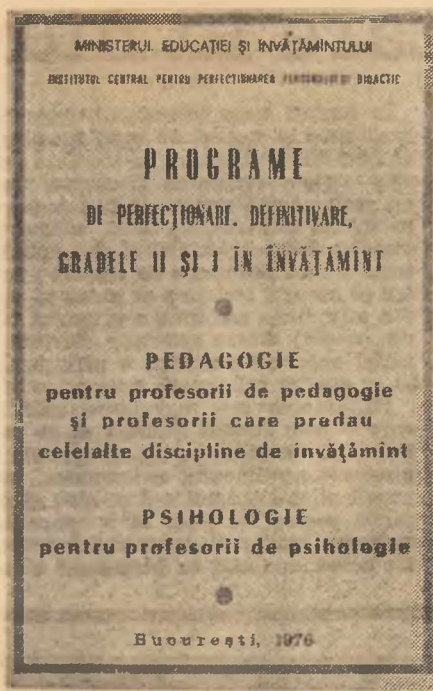
Studiind romanul românesc interbelic, același elev-cititor, cultivat și orientat, nu va ignora lectura „Notelor zilnice” ale lui Camil Petrescu, ce dezvăluie teribilul efort de gândire al acestui mare creator de romane, el însuși un pasionat cititor de literatură, istorie, filozofie, logică. Tot așa cum, parcurgând bogatul capitol al criticii românești interbelice, elevii vor trebui să dețină lectura cărților fundamentale care compun imaginea acestei critici, din care nu vor lipsi, firește, „Arta prozatorilor români” și „Istoria literaturii române de la origini până în prezent”.

Nu trebuie însă uitat că lectura constituie, în fond, o permanentă tensiune intelectuală, exercitând adeseori asupra elevilor o adevărată „tiranie”. Tocmai de aceea este indicat ca lectura să fie nuanțată, diversificată, alternată. Profesorul poate apela la bogatul fond de înregistrări vocale ale scriitorilor noștri, la discuri, la banda magnetică, la manuscrise, la portrete, la documentele iconografice. A auzi vocea lui Bacovia oficiindu-și propria poezie, a-l auzi pe Călinescu vorbind despre Sadoveanu, pe Goga citind poezia Oltul, pe Constantin Daicoviciu vorbind despre romanitatea românilor, pe Arghezi, pe Blaga, pe Comarnescu reflectând asupra relației dintre poezie și pictură, pe Vianu, pe Iorga, pe Minulescu, înseamnă de fapt re-actualizarea în cadrele unei lecții de literatură a unor epoci întregi de creație și gândire românească. Elegantele reviste „Manuscriptum” și „Secolul 20”, precum și Caietele Eminescu constituie, obligatoriu, auxiliare de preț în studiu, în lectură, în întimitatea cărora elevii pot medita, confrunta, re-crea. Numai așa lectura își va putea menține condiția ei de „bun exercițiu dialectic și excelent mijloc de cultură a gustului”, cum o definea odinioară Tudor Vianu.

Prof. VICTOR CORMOȘ
Tg. Neamț, județul Neamț

Examele de grad și definitivare în învățământ

În legătură cu datele examenelor de gradul I, II și de definitivare în învățământ, Ministerul Educației și Învățământului comunică: cadrele didactice înscrise pentru gradul I vor susține lucrările metodico-științifice și proba de cunoștințe social-politice între 3-5 iulie, cele pentru gradul II vor susține probele de specialitate, pedagogie și de cunoștințe social-politice în perioada 6-10 iulie, iar personalul didactic înscris pentru definitivare în învățământ va susține examenul în perioada 26 august — 2 septembrie.

Volumele cuprinzând programele de perfecționare, definitivare și grade didactice

În sprijinul perfecționării educatoarelor, învățătorilor și profesorilor, în vederea susținerii examenelor pentru perfecționare, obținerea definitivării în învățământ și acordarea gradelor didactice II și I, vor apărea — în cursul lunii iunie — grupate în volume, următoarele programe:

Volumele „Pedagogie, psihologie” pentru profesorii de pedagogie și profesorii care predau celelalte discipline de învățământ

Volumele „Psihologie” pentru profesorii de psihologie

Volumele „Științe sociale” (atât pentru profesori de filozofie, economie politică și istorie, cât și pentru cadrele didactice de toate specialitățile).

Volumele „Limba română și limbi străine”.

Volumele „Biologie, chimie, geografie, matematică, fizică”.

Predarea limbii franceze în școala generală

Aș dori să expun succint câteva procedee ce mi se par eficiente în predarea limbii franceze în școlile generale.

Se știe că efectuarea temelor acasă are o mare însemnătate. Elevul are satisfacții care generează progresul (dacă a știut rezolva exercițiul). De aceea dau temele în mod diferențiat, pe grupe (relative) de elevi, respectând particularitățile intelectuale. Dialogul introductiv din cadrul etapei „mise en train” este realizat de elevul de serviciu din ziua respectivă.

Caietele de clasă sînt liniate într-un mod sui-generis, urmîndu-se legile estetice, cu spații pentru titlul lecției, data zilei, cuvinte noi, tema pentru acasă, proverbul zilei și programul T.V. din ziua respectivă (adică un punct din program, de obicei filme) — în limba franceză. Proverbele ajută la ilustrarea înțelepciunii particulare a unui popor, fac studiul agreabil. Efectul moralizator nu este ostentativ, ci atenuat și mascat. Dîndu-le programul T.V. le stimulez și canalizez apetitul vizual. Unii elevi au un caiet în care și notează impresii despre filmele văzute, ceea ce îi obligă să-și îmbogățească fondul lexical-vizual în limba franceză.

Fiecare elev are un caiet de verbe, pe care-l completează începînd cu clasa a V-a, pînă în ultimul an de studiu. Tot pentru învățarea verbelor ne-regulate am aplicat metoda jocului cu cartonașe, pe care sînt scrise formele verbale. Diferite jocuri știute de ei au fost adaptate subtil în vederea scrierii corecte a formelor verbale (am mizat pe memoria vizuală).

Manualele claselor a V-a, a VI-a, a VII-a prevăd multe conversații utile. Am cerut elevilor memorarea dialogurilor și să transforme textul într-o mică scenetă. Uneori am asigurat și recuzita necesară, pentru a evita monotonia, pentru a trezi interesul. O limbă se învață, în primul rînd pentru a fi vorbită, deci elevii trebuie să converseze, să fie puși în diferite situații în care trebuie să vorbească franțuzește. Am observat că ei își însușesc rapid anumite automatisme verbale, cînd asistă de cîteva ori la o „reprezentare” improvizată, în cadrul căreia

aproape fiecare elev e obligat să „joc”.

În clasa a VIII-a lecțiile au alt aspect. Aici am pus accent și pe relatarea orală a conținutului unei lecții. Fiecare rezumat este trecut într-un dosar special, pe care-l posedă fiecare elev.

Cînd la clasele mici dau ca temă copierea unui text, cer elevilor să scrie cu altă culoare literele care nu se pronunță.

În cadrul conversației i-am obișnuit să-și pună ei întrebări. Cînd avem lecții de dictare, dictez același text de mai multe ori; ei înșiși își corijează greșelile, observînd progresul fiecăruia, pînă la scrierea perfectă a fragmentului.

La serbările pionierești un sfert de oră este afectat limbii franceze: cîntece, scenețe.

Pentru însușirea rapidă a unor structuri am folosit des cîntecul. De multe ori am verificat fragmente din lecție, introducînd acolo cuvinte-cheie, apoi am găsit o melodie adecvată — de obicei cunoscută de elevi, pentru că melodia mă interesează doar ca suport al unei repetări agreabile.

Planșele și ilustrațiile din cabinetul de franceză mă ajută în predare.

Nu am vorbit nimic despre munca eficientă cu magnetofonul, aspectomatul, discul, pentru că nu în fiecare școală se găsesc mijloace audio-vizuale. Am scris despre metodele aflate la îndemîna oricărui profesor de limba franceză.

N-aș dori să se creadă că elevii mei sînt mici savanți. Am încă mult de lucru, fiecare ne străduim să avem rezultate cît mai bune, să ne perfecționăm mijloacele de muncă. Am scris cu sentimentul că mica mea experiență de cinci ani ar putea fi cuiva utilă, dar și din dorința de a provoca un dialog viu cu colegii mei, pentru că aș dori să cunosc și eu metodele altora. Avem încă multe de învățat în vederea perfecționării și îmbogățirii continue a formelor de organizare și desfășurare a procesului de învățămînt.

Prof. ALEX. JURCAN
Școala generală Ciucea,
Jud. Cluj

„Căutătorii de comori”

Am organizat un cerc „Căutătorii de comori” care, pe baza unei tematici adecvate, este menit să atragă elevii din clasele V—VIII la o muncă de cercetare și depistare a relictelor istorice, de a scoate la lumină faptele petrecute pe aceste locuri, cu mii de ani în urmă.

Din datele arheologice care se cunosc pînă acum reiese că cele mai vechi urme de viață omenească în comuna Măgura, unde îmi desfășor activitatea, datează din epoca neolitică.

S-au mai găsit urme de cultură materială din epoca bronzului — cultura Monteoru și epoca geto-dacică.

Prin activitatea membrilor cercului s-a reușit să scoatem la lumină un interesant material arheologic format din fragmente de ceramică carpică sec. II e. n., lucrată cu mîna și la roată, de culoare cenușie decorată cu linii, specifică populației daco-carpice. Alături de

ceramica daco-carpică s-a găsit și ceramică de factură provincial-romană de culoare roșiatică. S-au mai găsit topoare din fier, virfuri de sulită etc. Elevii au colecționat și acte de împrietărire, acte de vânzare-cumpărare ce poartă amprente a zeci de analfabeți, medalii obținute pentru acte de vitejie de fiii satului, ca și alte documente care amintesc de evenimentele cele mai importante din comună. Materialul astfel rezultat constituie baza colțului muzeistic al școlii pe care îl folosim în cadrul lecțiilor de istorie.

Una din marile descoperiri recente ale membrilor cercului este un tezaur roman din sec. I—II e. n., care numără aproximativ 2800 de monede cîntărind peste 9 kg. Monedele — denari romani din epoca imperială — poartă efigiile lui Traian, Domițian, Hadrian și ale

altor împărați. Prin adresa nr. 645 din 11 mai a.c. Muzeul de istorie și artă a județului Bacău, aduce călduroase mulțumiri cercului de la Școala generală nr. 2 din Măgura pentru descoperirea făcută.

Elanul membrilor cercului a crescut și mai mult în cunoașterea istoriei locului natal, participînd activ la săpăturile întreprinse de muzeul de istorie și artă din Bacău, în această localitate.

Pe lîngă activitatea de teren, în cadrul cercului s-au dezbătut teme ca: „File din istoria comunei Măgura”, „Oameni de seamă de pe meleagurile băcăoane — Lucrețiu Pătrășcanu”, „Bacăul de ieri și de azi” etc. Tot în cadrul ședințelor de cerc s-a organizat o întîlnire cu cercetătorii de la Muzeul de istorie și artă Bacău, care a prezentat tema: „Descoperiri arheologice pe teritoriul județului Bacău”.

Pentru cunoașterea mărturiilor trecutului nostru pe aceste meleaguri, a

griji pentru păstrarea acestor mărturii, a locurilor istorice din orașul Bacău, s-au organizat vizite la Muzeul de istorie și artă Bacău.

Dar membrii cercului știu multe și despre prezent și chiar despre viitor. Ei au cunoscut realizările înfăptuite în comună, în orașul și în județul Bacău, vizitînd Complexul de prelucrare a lemnului, Fabrica de celuloză și hîrtie — Letea, Fabrica de încălțăminte „Partizanul”, Întreprinderea de șuruburi „Muncitorul liber”, Întreprinderea poligrafică etc.

Toate acestea i-au ajutat pe elevi să cunoască întregul proces de devenire istorică cît și realitățile contemporane de pe locurile natale, contribuind la educarea lor patriotică.

Prof. DUMITRU TĂTARU
Școala generală nr. 2 din Măgura,
Jud. Bacău

Individualizare în munca de grup

Cerința particularizării instrucției, care polarizează preocupările pedagogilor din foarte multe țări — fiind o condiție a creșterii randamentului școlii — nu scade din importanța și actualitatea unei alte cerințe a învățămîntului, munca în grup, indispensabilă pentru cultivarea proceselor psihice ale elevilor, pentru îmbogățirea cunoștințelor și pentru obișnuirea lui cu ceea ce societatea modernă îi va reclama mereu, odată cu integrarea lui într-o profesie, activitatea în colectiv, mai exact priceperea de a lucra în echipă. De fapt, aceste două forme de lucru se presupun și se condiționează reciproc. Este de ajuns să spunem aici că măsura capacităților oricărui individ (deci cunoașterea lui), se obține nu doar prin raportarea constantă la el însuși, ci și prin raportarea lui la colectiv; de asemenea, perfecționarea posibilităților lui are loc atît prin efortul de a se depăși pe sine însuși, cît și prin strădania de a-i întrece pe ceilalți.

Așa precum constatau organizatorii unui interesant experiment pe tema modernizării procedurilor de predare, din regiunea Lublin, R.P. Polonă, într-o convorbire pe care am avut-o cu citiva timp în urmă, succesul muncii de grup este condiționat de efortul și de arta educatorului de a respecta dominantele psihice specifice fiecărui membru al colectivului, munca de grup neputînd să dea rezultate superioare dacă se ignorează persoana și particularitățile celor ce compun acest colectiv. O revistă italiană de pedagogie — Genitori — bazată pe observarea experienței unui număr însemnat de cadre didactice abordează (nr. 217/1976, articolul „Munca de grup”) tocmai acest aspect. Revista atrage atenția că munca de grup în genere, „fiind un instrument de lucru foarte delicat”, cere din partea celui ce îl mînuiește multă pricepere, atenție și un efort special de pregătire a fiecărei faze a ei. O condiție de preț este alegerea cu grijă a temei de lucru și distribuirea sarcinilor de rezolvat, în raport cu nivelul de pregătire al fiecărui elev și al tuturor în ansamblu, cu experiența și puterile lor. Altfel, activitatea poate să ducă la demobilizare și la diminuarea încrederii în forțele proprii și ale colectivului.

În cursul activității, profesorul e necesar să urmărească — firește cu discreție — modul de manifestare și contribuția fiecărui elev, să-i încurajeze pe cei mai timizi (pentru a nu se lăsa copleșiți de inhibiții), să-i tempereze pe vanitoși, pe cei prea voluntari care vor ca toți ceilalți să acționeze după cum doresc ei etc.

În același timp, educatorul, observînd tendințele și modul de a se manifesta al fiecărui copil, e bine să studieze cauzele comportamentului fiecăruia. Dacă un școlar arată rezistență la integrarea în echipă este riscant să-l etichetăm imediat drept nesociabil și să-i aplicăm tratamentul pedagogic de rigoare; pentru că această izolare s-ar putea să vină din atitudinea negativă a grupului față de unele dintre calitățile elevului și astfel acțiunea corectivă a pedagogului să se cuvină îndreptată spre colectiv.

Sublinierea cea mai importantă pe care o face revista italiană ni se pare aceea că munca în grup nu trebuie să atenueze sentimentul autonomiei personale și să-l obișnuiască pe elev să depindă mereu de alții, să subaprecieze valoarea ideilor și contribuției proprii. De aceea este util ca pedagogul să in-

siste ca fiecare copil să depună un efort propriu susținut, să simtă răspunderea sa pentru rezultatele strădaniilor sale și ale colectivului. În același timp, copilul să fie obișnuit să asculte părerile altora, să accepte ideile colegilor dacă sînt mai bune decît ale sale, să se autoanalizeze cu obiectivitate.

Revista consideră, pe bună dreptate, toate acestea — alături de celelalte achiziții pe planul îmbogățirii vocabularului, a posibilităților de exprimare clară etc., intens exersate în activitatea de grup — cîștiguri de mare preț pentru fiecare tînar, obligat după terminarea școlii să se supună unor norme și rigori pe care activitatea în societate le pune în fața fiecărui membru al ei.

A. COSMIN

Liceul „Adam Mickiewicz” din Poznan, R. P. Polonă

R. S. CEHOSLOVACĂ

Școala după cel de al XV-lea Congres al Partidului

Cel de al XV-lea Congres al Partidului Comunist din Cehoslovacia (12—16 aprilie a.c.) a făcut bilanțul rezultatelor pozitive din toate domeniile activității, trasînd liniile ei directoare în următoarele etape. Un loc aparte au ocupat problemele dezvoltării și perfecționării învățămîntului, științei și culturii. Congresul a constatat că în etapa care a trecut de la ultimul Congres, s-a ridicat nivelul general al muncii din școli, s-au obținut rezultate calitativ superioare în pregătirea tinerii generații, pe toate treptele și tipurile de învățămînt, ca urmare a acțiunii de organizare și conducere exercitate de către partid și stat, consiliile populare, a efortului perseverent deus de educatoare, învățători, profesori.

În baza rezoluției Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist din Cehoslovacia, Plenara Comitetului Central din iulie 1973 a stabilit sarcini speciale privind sistemul instruirii tinerii generații în școlile de toate profilele, începînd cu școala generală și continuînd cu cea profesională și tehnică. În prezent, conform direcțiilor Congresului al XV-lea, se preconizează noi îmbunătățiri — în sistemul de învățămînt, în conținutul său, în formele și metodele muncii instructiv-educative. Sînt mai insistente avute în vedere valențele educative ale procesului de învățămînt — pentru cultivarea înaltelor trăsături morale, comuniste ale tineretului, pentru educarea lui în spiritul patriotismului socialist, al internaționalismului, pentru identificarea idealurilor sale cu cele ale socialismului și comunismului.

Congresul a subliniat, de asemenea, răspunderile profesorilor și tuturor lucrătorilor pe tărîmul ideologic, pentru formarea conștiinței socialiste a oame-

nilor, începînd cu tineretul. Baza tuturor influențelor ce urmează a se exercita în acest domeniu o constituie realizările de pînă acum ale societății noastre puse în slujba omului. În activitatea de zi cu zi, oamenii se conving de eficiența și veridicitatea ideilor socialismului, care sînt, cu adevărat, cele mai nobile și mai umane. Ele dau oamenilor muncii sensul vieții, contribuie la conștientizarea importanței mărețelor sarcini ale construcției vieții noi.

Directivile Congresului privind dezvoltarea economico-socială a R.S.C. în anii 1976—1980 reflectă faptul că procesul de învățămînt trebuie să se perfecționeze în strînsă concordanță cu necesarul forței de muncă, cu exigențele mereu sporite ale societății față de pregătirea cadrelor de constructori. Ca urmare, în viitor, va fi întărit caracterul de pregătire generală și poli-tehnică a școlii, se va îmbunătăți orientarea de specialitate a tineretului, se va acorda o mai mare atenție conținutului politic al procesului de învățămînt, orientării pedagogice a actualului educativ, introducerii pe scară mai largă a mijloacelor moderne de predare și învățare.

Sînt prevăzute și numeroase creșteri cantitative. Astfel, pînă în 1980, numărul celor ce frecventează școlile medii și de specialitate va ajunge la 240 000, al studenților la 140 000, al tinerilor muncitori care urmează școlile profesionale va crește de cinci ori față de 1975 și se fac eforturi ca, treptat, întregul tineret să poată urma școala generală.

ADRIANA STOFOVĂ
redactor șef adjunct al revistei
„Ucitelske noviny” din Bratislava

Idei, experimente

Familie pentru copii fără părinți

În casele de copii de tip internat, existente pînă acum în R. S. Cehoslovacia, primirea se făcea după categoria de vîrstă (pînă la trei ani, între trei și șase ani etc.). De aceea, un orfan care a intrat de mic în casa de copii trecea, pînă la sfîrșitul școlii generale, prin 3—4 sisteme de educație. Dacă mai mulți frați rămîneau orfani, erau re-partizați (și, astfel, separați) după vîrstă, în diverse cămine. Aceasta avea repercusiuni nefavorabile asupra dezvoltării lor psihice.

Pentru a înlătura acest neajuns, în R.S.C. se experimentează un nou tip de cămin pentru copii. El este astfel conceput încît să creeze condiții de trai și de relații mult mai asemănătoare cu cele existente în familiile obișnuite.

Un astfel de experiment este organizat în satul Zlatovce de lângă Trencin. Aici, tradiționala clădire pentru internat a fost înlocuită cu 16 case familiale, moderne, cu cîte un etaj. Ca orice locuință obișnuită, o asemenea casă este dotată cu toate cele necesare unei gospodării: sufragerie, dormitoare (de cîte trei persoane), sală de studiu, mobilier etc. Fiecare casă este locuită de o „familie” constituită din doi „părinți” — doi educatori, de preferință soț și soție, dintre care cel puțin unul trebuie să fie de meserie pedagog —, de copii — în număr de 8—12 (în vîrstă începînd de la 7 luni), dintre cei încredințați spre creșterea casei de copii și, bineînțeles, copiii proprii ai educatorilor, de personalul ajutător. Se are în vedere ca frații sau rudele să facă parte din aceeași familie, ceea ce grăbește integrarea copiilor în noua colectivitate și îi sporește valențele formative.

Cvartalul locuințelor de acest gen din satul Zlatovce mai cuprinde un pavilion pentru administrație (prevăzută și cu o sală mare pentru activități cu toți copiii), o grădiniță, o școală generală de 9 ani, cabinet medical și dentar, locuințe pentru învățători și profesori, cantină cu bucătărie, bazin de inot etc.

O zi din viața fiecăreia dintre „familiile” care locuiesc cele 16 case: la orele 6,30 dimineața copiii se trezesc, se spală și se îmbracă, se pregătesc pentru micul dejun, merg după cumpărături, ca în orice familie. Apoi se duc la școală, „fratele” cel mic este condus la grădiniță de unul mai mare. După plecarea lor, „mama” are mult de lucru: curățenie, spălat, călcat, cusut. Masa de prînz se ia la cantină, cîna acasă.

După amiază, copiii își fac temele, se joacă, lucrează în micile ateliere ce le stau la dispoziție, ajută la treburile gospodărești ale familiei, stau la televizor, fac sport, participă la cercuri de muzică și arte, se pregătesc pentru drumețiile de la sfîrșitul săptămîinii sau pentru excursiile în corturi cu toată familia.

Educatorii care și-au luat sarcina să conducă aceste familii (postul se ocupă prin concurs, iar retribuția este mai mare decît într-o școală sau în internatele obișnuite) veghează tot timpul la buna educare a copiilor, creînd o atmosferă caldă, propice dezvoltării lor armonioase.

Experimentul se desfășoară de trei ani. Specialiștii cehoslovaci afirmă că încă nu s-au tras concluziile ce se impun. În orice caz, este evidentă îmbunătățirea situației la învățatură a copiilor, comportarea lor mai corectă, mai frumoasă, respectul față de muncă — o dată cu o mai accentuată individualizare a personalității lor.

ANUNȚ

La sfîrșitul acestei luni, revista „Tribuna școlii”, anul VI (XXVII) nr. 169 (1 255), va apărea în număr festiv dedicat „Zilei învățătorului”

R. S. F. Iugoslavia

Perfecționări în sistemul de evaluare a pregătirii elevului

Preocuparea de a îmbunătăți pregătirea elevilor a determinat în R.S.F.I. numeroase măsuri de perfecționare a școlii — în modul de organizare a ei, în conținutul manualelor, programelor, a bazei materiale etc. Eforturi anume se depun și pentru adoptarea unui sistem, mai bun și mai stimulent, de evaluare a progreselor la carte ale copiilor: preocuparea pentru folosirea cu eficiență a testelor de verificare a cunoștințelor, a notării descriptive, a posibilității unor elevi dotați de a promova fără să aibă note de trecere la unele obiecte. Acest efort de perfecționare a evaluării progreselor la carte este cu atît mai necesar cu cît, în R.S.F.I., munca învățătorilor și profesorilor se apreciază după un sistem în care contează foarte mult rezultatele reale la învățatură ale elevilor.

I. PETRESCU